

Monitorizarea mass-media (presa online) în perioada și campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Raportul nr. 4
1 - 11 iulie 2021

National Endowment *for* Democracy
Supporting freedom around the world

Monitorizarea are loc în cadrul unui proiect implementat de Asociația Presei Independente (API) și finanțat de National Endowment for Democracy (SUA). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorului.

I. DATE GENERALE

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice privind comportamentul editorial al instituțiilor mass-media (presa online) în perioada electorală și în campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din Republica Moldova din 11 iulie 2021.

1.2 Perioada de monitorizare: 1 iunie 2021 – 11 iulie 2021.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Portalurile au fost selectate în baza următoarelor criterii obiective: a) relevanță; b) notorietate/audiență; c) limba de difuzare; d) geografie. Astfel, sunt monitorizate portaluri naționale și un portal regional, în limbile română și rusă, cunoscute și indicate ca surse de informații de către respondenții la sondajele de opinie credibile, unele fiind prezente în pozițiile superioare ale sondajelor de măsurare a audienței online.

1.4 Portalurile monitorizate (în ordine alfabetică):

Actualitati.md¹ (limba rusă), Agora.md² (limba română), Gagauzinfo.md³ (limba rusă), Kp.md⁴ (limba rusă), Newsmaker.md⁵ (versiunea în limba rusă), Noi.md⁶ (versiunea în limba română), Realitatea.md⁷ (limba română), Sputnik.md⁸ (limba română), Timpul.md⁹ (limba română), Unimedia.info¹⁰ (limba română).

1.5 Obiectul monitorizării

Întreg conținutul editorial propriu al portalurilor, fără publicitatea marcată corespunzător.

1.6. Echipa

Proiectul este realizat de Asociația Presei Presei Independente (API) în cadrul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte.

1.7 Cadrul metodologic

Monitorizarea se bazează pe metodologia elaborată de Oxford Media Research Center pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare “Articolul 19”, adaptată și completată. Aceeași metodologie a fost utilizată de API și la monitorizarea instituțiilor mass-media în perioadele și campaniile electorale precedente.

¹ Fondat de **Iuri Vitneanski**, membru PSRM, actual vicepreședinte al sectorului Botanica din mun. Chișinău

² Fondat de Interakt Media SRL (administratoare – **Irina Ghelbur**)

³ Fondat de Iusivmedia SRL (administratoare – **Iulia Cîlcic**)

⁴ Pagină electronică a ziarului „Комсомольская правда в Молдове”, editat - de „Комсомольская правда-Басарabia” SRL (administrator – **Serghei Ciuricov**), fondatorul firmei – Exclusiv Media SRL, compania deputatului PSRM **Corneliu Furculiță**

⁵ Fondat de SRL NEWS MAKER, fondator – **Vladimir Soloviov** (administratoare – **Olga Cenușa**)

⁶ Fondat de MLD Media SRL, companie cu șase acționari, inclusiv companii ale omului de afaceri **Vasile Chirtoca**, consilier PSRM în Consiliul Municipal Chișinău, administrator – **Constantin Burghiu**

⁷ Fondat de SRL HB MEDIA, fondator – MMDT SRL (administrator – **Dumitru Țira**)

⁸ Filială a Agenției Internaționale de Presă și Radio Sputnik, fondată de compania de stat Rossiya Sevodnya din Federația Rusă (directoare Sputnik Moldova – **Marina Perekrestova**)

⁹ Fondat de Publicația Periodică „TIMPUL de dimineață” (administrator – **Silviu Tănase**)

¹⁰ Fondat de Miraza SRL (fondatoare și administratoare – **Olesea Banari**)

Metodologia prevede măsurarea și analiza tuturor materialelor jurnalistice și a publicității nemarcate care vizează direct sau indirect teme/subiecte politice și electorale, publicate de cele 10 portaluri informaționale. Monitorizarea are loc în baza unor indicatori *cantitativi* (inclusiv tipul, formatul, durata și tematica informațiilor, protagoniștii, sursele și genul surselor citate, frecvența apariției concurenților electorali) și *calitativi* (contextul favorabil, defavorabil sau neutru de prezentare a fiecărui concurent electoral; analiza de conținut a fiecărui articol: o știre care prezintă un concurent electoral în context pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul instituției media care difuzează știrea; este posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre concurenți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional).

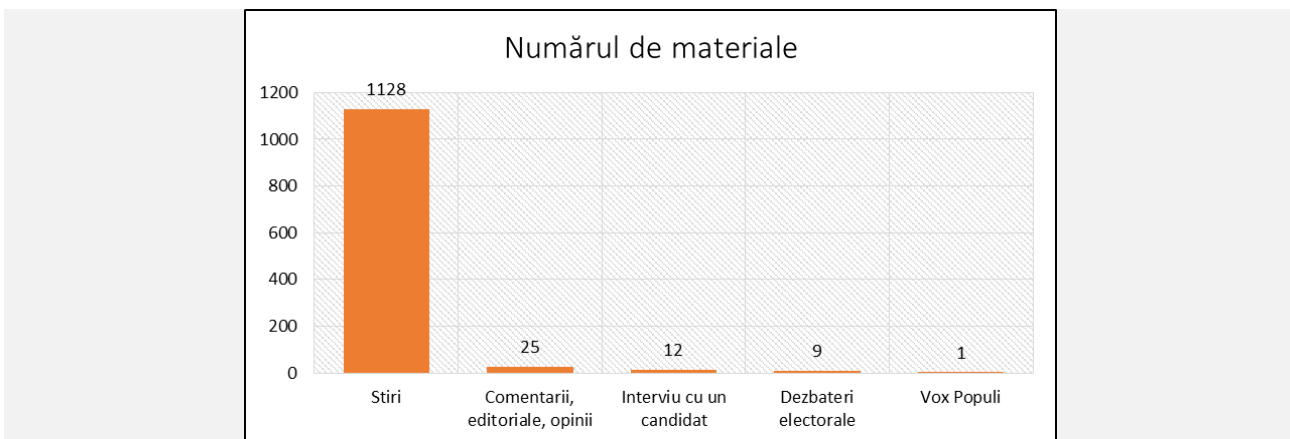
1.8. Lista partidelor și a acronimelor folosite în raport

1. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE” - PACE
2. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” - PACCC
3. Blocul electoral „Renato Usatî” – BERU
4. Partidul Politic „Șor” - PPȘ
5. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – PAS
6. Blocul electoral al comuniștilor și socialiștilor – BECS
7. Mișcarea Profesiștilor „Speranța – Надежда” - MPSN
8. Partidul Democrat din Moldova - PDM
9. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” - PPDA
10. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale” – PUN
11. Partidul Politic „Democrația Acasă” – PDA
12. Partidul Politic „NOI” - NOI
13. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – PDCM
14. Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR - AUR
15. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist - PVE
16. Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății” - PLD
17. Partidul Politic „Puterea Oamenilor” – PPO
18. Partidul Regiunilor din Moldova – PRM
19. Partidul „Patrioții Moldovei” – PPM
20. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” - PS
21. Partidul Politic Noua Opțiune istorică – PPNOI
22. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii – POM
23. Valico Veaceaslav, candidat independent - VV
24. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – PSRM
25. Partidul Politic „Partidul Comuniștilor din Republica Moldova” - PCRM
26. Partidul Liberal Democrat din Moldova – PLDM

II. ANALIZA DATELOR (pentru perioada 1-10 iulie 2021)

2.1 Tendințe generale

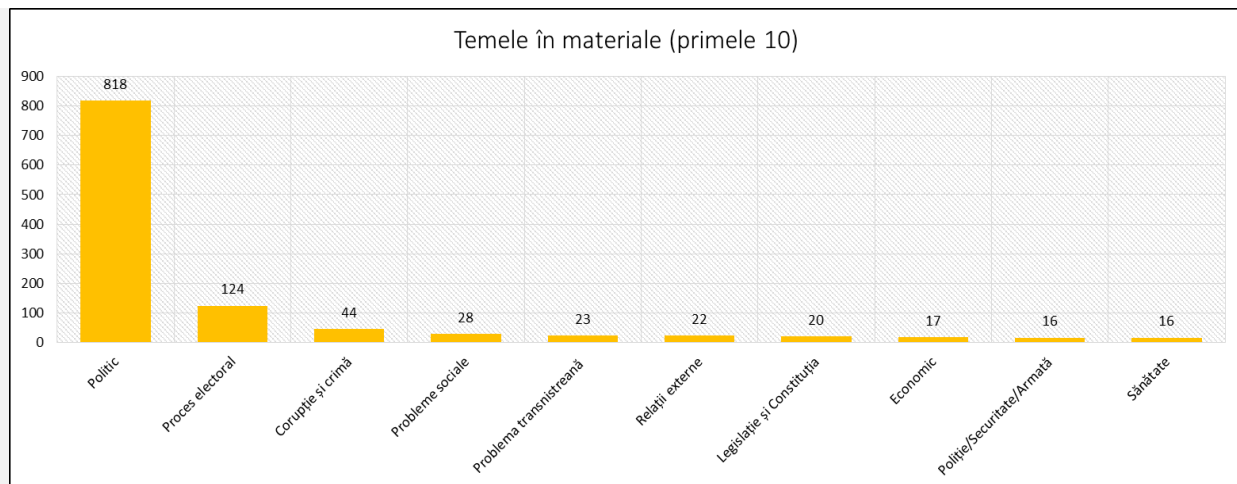
În perioada 1-10 iulie 2021, cele 10 instituții media online monitorizate au publicat, împreună, 1175 de materiale ce au abordat direct sau indirect campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Dintre acestea, cele mai multe au fost știri – 1128, echivalentul a 96% din total. Celelalte 4% s-au repartizat între comentarii, editoriale sau alte materiale de opinie (25 de materiale), interviuri (12), dezbateri electorale (9) și un material de tip Vox Populi.

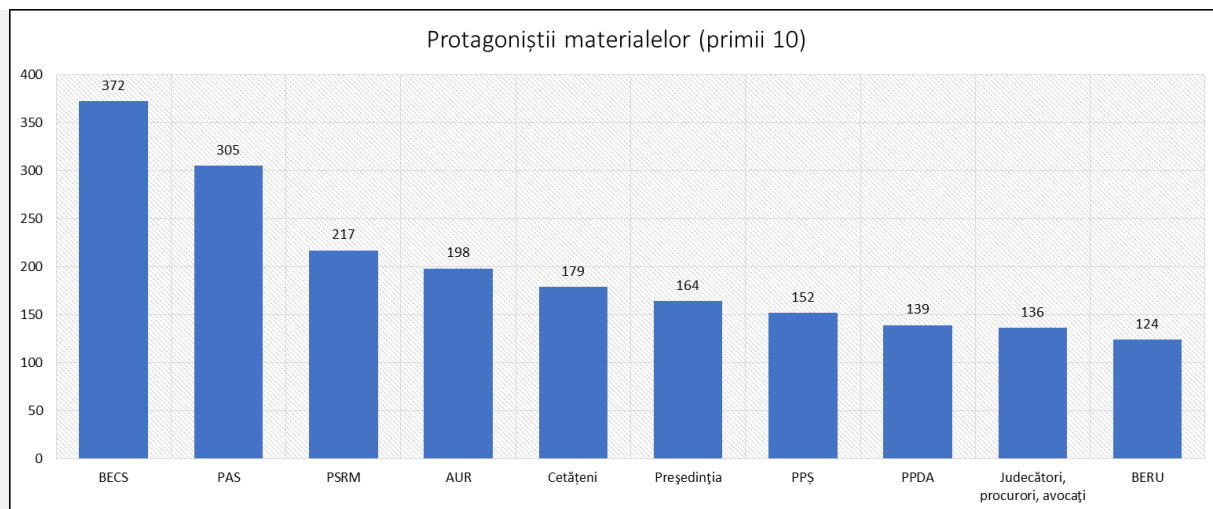
Cele mai multe produse media cu un caracter electoral direct sau indirect au fost publicate de **Realitatea.md** (222), iar cele mai puține – de **Gagauzinfo.md** (7). Celelalte instituții media online au publicat materiale relevante monitorizării astfel: **Noi.md** – 150, **Actualitati.md** – 147, **Unimedia.info** – 144, **Agora.md** – 113, **Kp.md** – 112, **Newsmaker.md** – 103, **Timpul.md** – 89, și **Sputnik.md** – 88. Totodată, **Realitatea.md** a publicat cele mai multe știri cu un caracter electoral (221), dar și singurul material de tip Vox Populi, **Kp.md** – cele mai multe comentarii (10), **Agora.md** – cele mai multe interviuri (7), iar **Newsmaker.md** – cele mai multe dezbateri (6).

De cele mai multe ori, produsele mediatice cu un caracter electoral direct sau indirect au fost publicate sub formă de text (de 1162 de ori). În același timp, în 301 cazuri acesta a fost însoțit de imagini video, iar în 7 – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor monitorizate, cuantificat în semne (text) și secunde (video și audio), a constituit, astfel, 2528489 de semne, 373839 de secunde, sau peste 103 ore pentru imaginile video, și 2830 de secunde, sau circa 47 de minute pentru produsele audio.

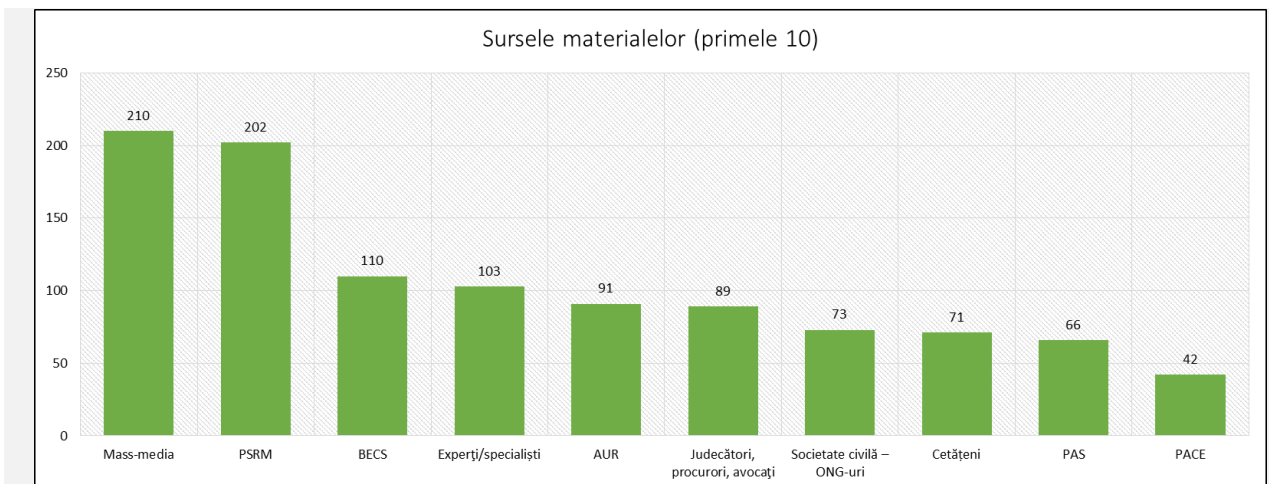
Cea mai mare parte a materialelor au vizat domeniul politic în context electoral, acesta fiind abordat de peste șase ori mai des decât procesul electoral per ansamblu. În proporții și mai mici produsele media au vizat corupția și crima, problemele sociale, problema transnistreană, relațiile externe, legislația, economia, poliția/securitatea/armata sau sănătatea în context electoral.

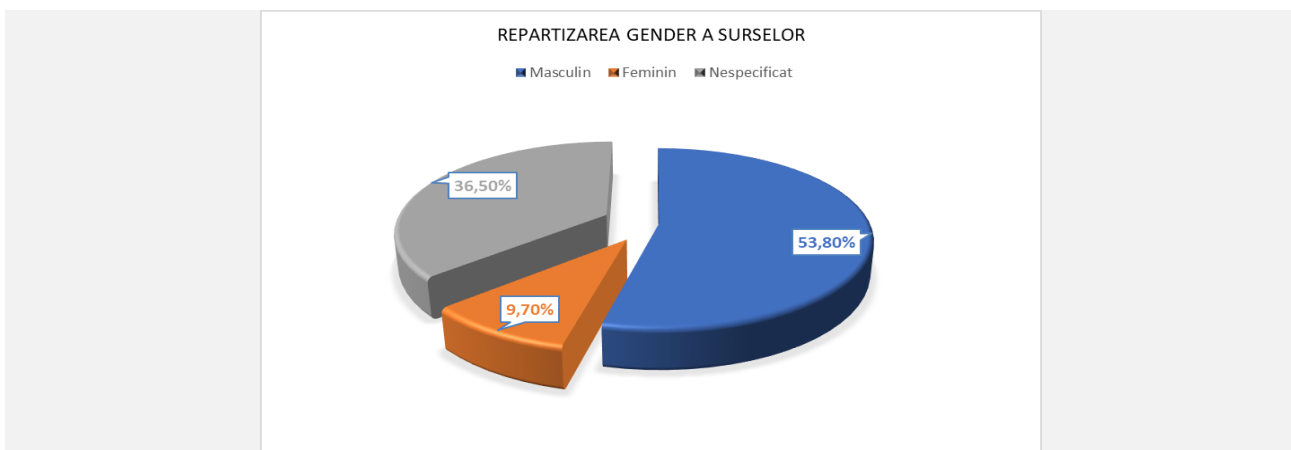
Cele 10 publicații au vizat în materialele lor 42 de categorii de protagoniști/protagoniste, printre care s-au regăsit și toți cei 23 de concurenți electorali. Cel mai des în această calitate au apărut reprezentanții/reprezentantele BECS – de 372 de ori, urmași/urmate de cei/cele ai/ale PAS, vizați/vizate de 305 ori și ai/ale PSRM, cu 217 astfel de apariții. De asemenea, despre exponenții/exponentele AUR s-a scris de 198 de ori, despre cetățeni/cetățene – de 179 de ori, iar despre Președinție – de 164. La fel, în primele zece categorii s-au mai regăsit reprezentanții/reprezentantele PPȘ (de 152 de ori), PPDA (de 139 de ori), ai/ale sistemului de drept (de 136 de ori), dar și exponenții/exponentele BERU (de 124 de ori).

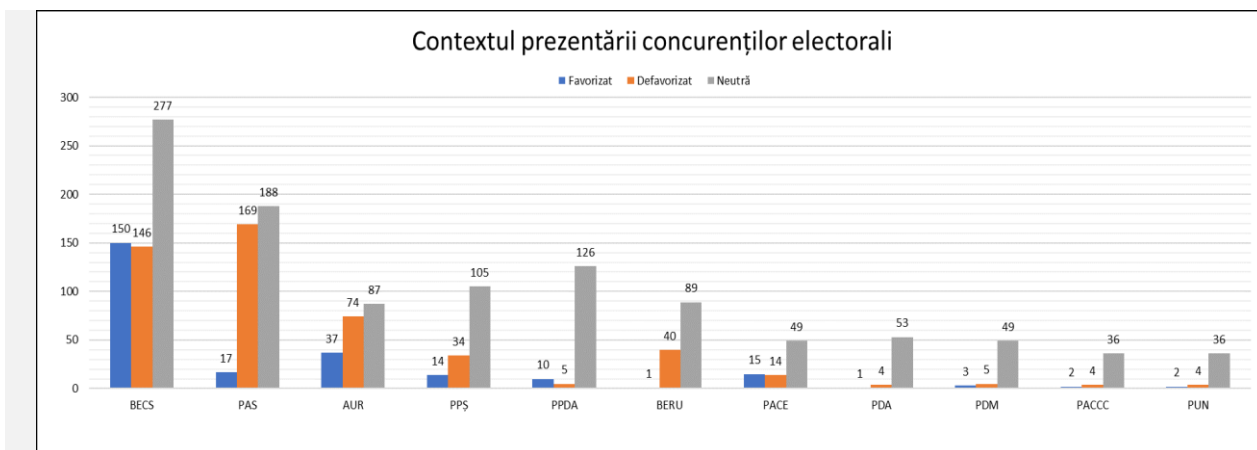
În perioada de referință, cele 10 publicații online monitorizate au citat, cumulativ, 43 de categorii de surse, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des s-a apelat la alte surse mass-media – de 210 ori, dar și la PSRM (de 202 ori), BECS (de 110 ori), și experți/experte (de 103 ori). De asemenea, calitatea de surse pentru materialele publicate de cele 10 instituții au mai avut-o reprezentanții/reprezentantele AUR – de 91 de ori, ai/ale sistemului de drept – de 89 de ori, societatea civilă – de 73 de ori, cetățenii/cetățenele – de 71 de ori, exponenții/exponentele PAS citați/citate de 66 de ori, sau ai/ale PACE, cu 42 de apariții în calitate de surse.

În același timp, numărul total de surse citate în perioada de referință se ridică la 1422, acestea fiind în continuare disproporționate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Astfel, mai mult de jumătate din numărul total de surse l-a constituit bărbații (765 sau 53,80%), femeile fiind citate de peste 5 ori mai rar, de 138 ori, sau în proporție de 9,70%. În alte 519 cazuri, echivalentul a 36,50%, genul surselor nu a fost specificat.

În ultima decadă a campaniei electorale, cele 10 publicații au mediatizat concurenții electorali preponderent neutru, 3 dintre ei apărând exclusiv într-un astfel de context (PVE, PPM și MPSN). În cazul celorlalți 20 de concurenți, deși contextualizarea neutră a dominat, s-au înregistrat și cazuri de favorizare sau defavorizare, în proporții diferite. Astfel, BECS a avut cele mai multe favorizări (150), dar și aproape la fel de multe defavorizări (146), iar PAS a continuat să fie masiv defavorizat (în 169 de cazuri, versus 17 plasări în context pozitiv). Ceilalți 18 concurenți au fost favorizați/defavorizați în felul următor: AUR – 37/74, PPȘ – 14/34, PPDA – 10/5 cazuri, BERU – 1/40 de cazuri, PACE – 15/14 cazuri, PDA – 1/4 cazuri, PDM – 3/5 cazuri, PRM – 4/2, PACCC și PUN – câte 2/4 cazuri, PLD – 2 cazuri de favorizare, NOI – 7 cazuri de defavorizare, PDCM și PS – câte 2 cazuri de defavorizare, PPO, POM și PPNOI – câte un caz de defavorizare, și VV – 5 cazuri de defavorizare.

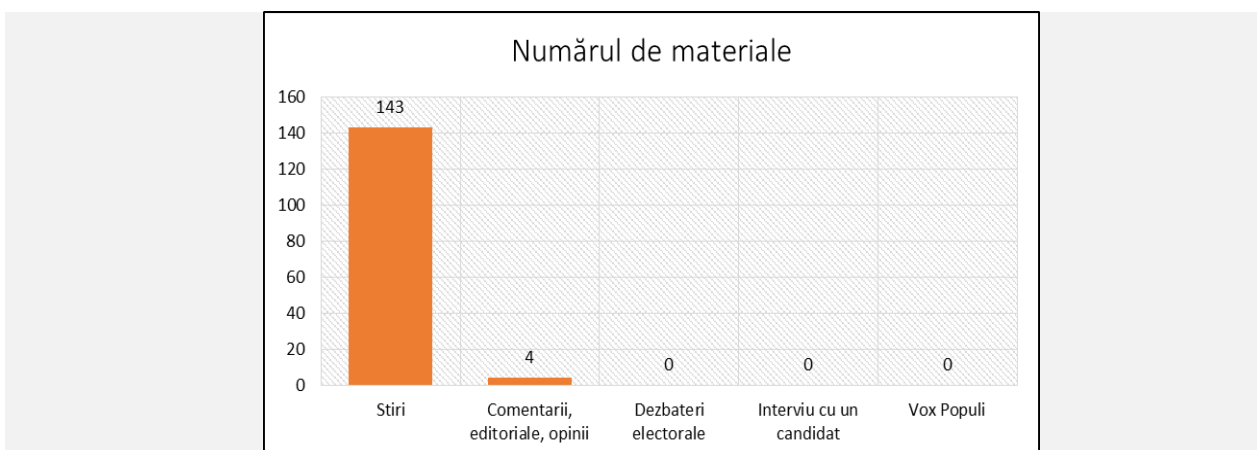

2.2 Comportamentul editorial al publicațiilor

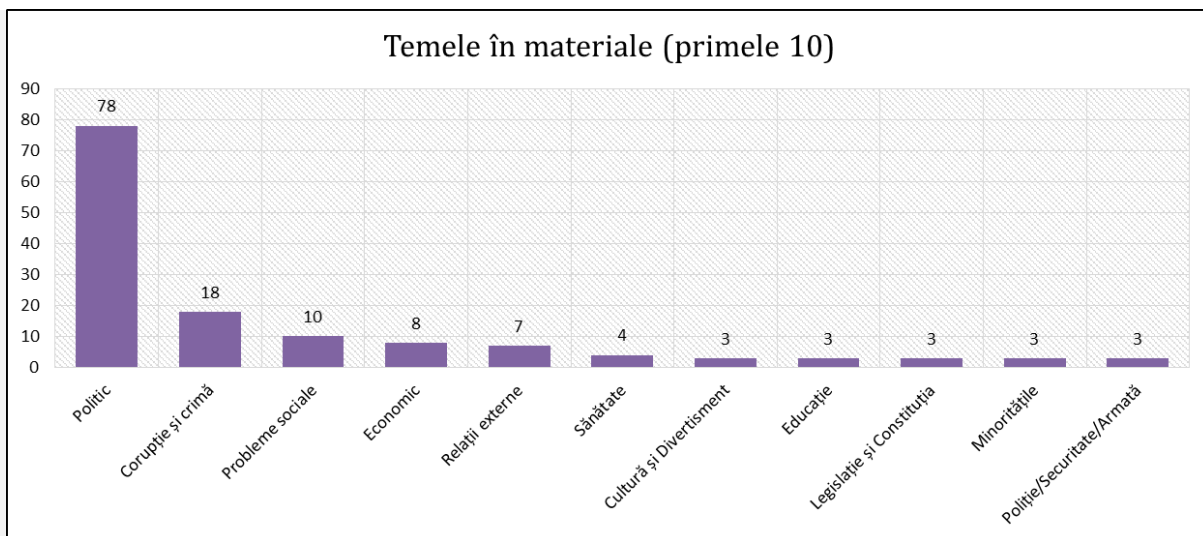

Actualitati.md

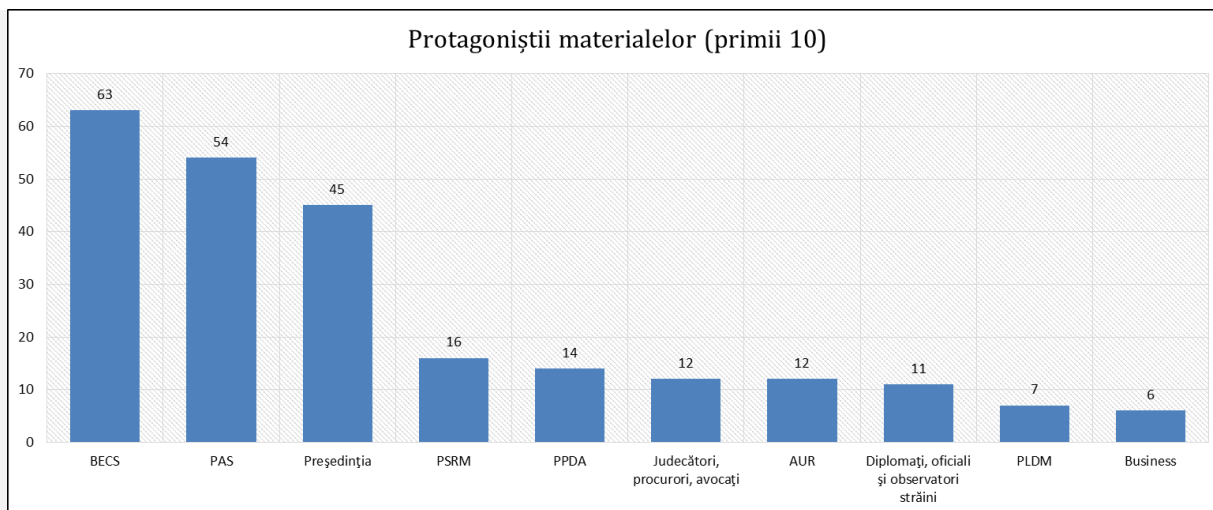
În ultima perioadă de raport, **Actualitati.md** a publicat 147 de materiale electorale directe sau indirecte, inclusiv 143 de știri și 4 materiale de opinie. În 19 cazuri textele au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 197582 de semne pentru texte și 24922 de secunde sau circa 7 ore pentru materialele video.

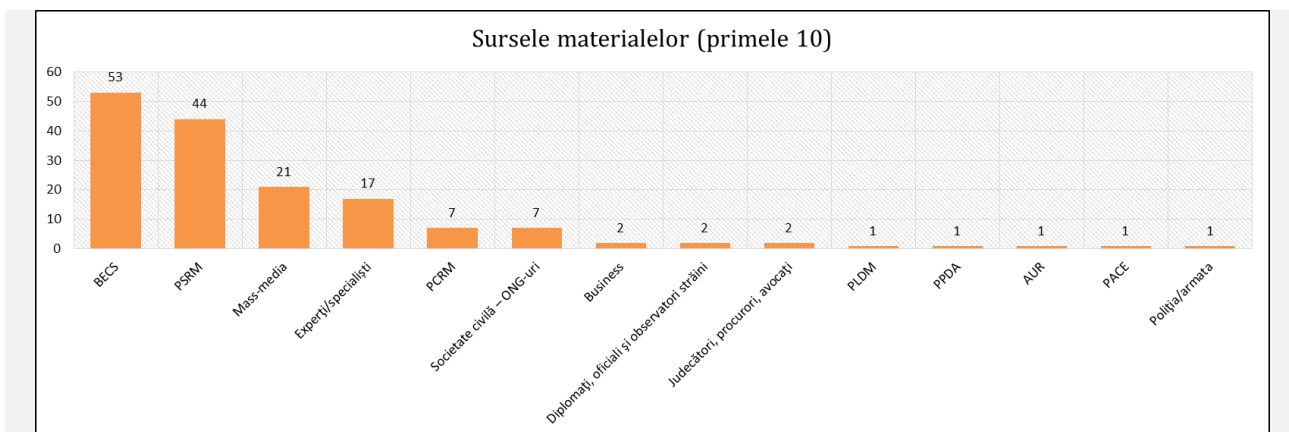
Materialele **Actualitati.md** s-au referit preponderent la domeniul politic, comportamentul editorial al site-ului fiind exclusiv favorabil BECS și critic la adresa PAS. Știrile electorale s-au bazat pe reflectarea activității și declarațiilor candidaților BECS și pe preluarea unor materiale de presă sau acuzații la adresa PAS. Spre sfârșitul perioadei au fost publicate și câteva știri defavorizante la adresa AUR. Procesul electoral, pe de altă parte, a fost ignorat în ultimele 10 zile de campanie electorală, un singur material publicat de **Actualitati.md** vizând această tematică. La fel, s-a mai scris despre crimă și corupție, probleme sociale, economie, relații externe, sănătate, cultură și divertisment, educație, legislație, minorități sau securitate/armată în context electoral.

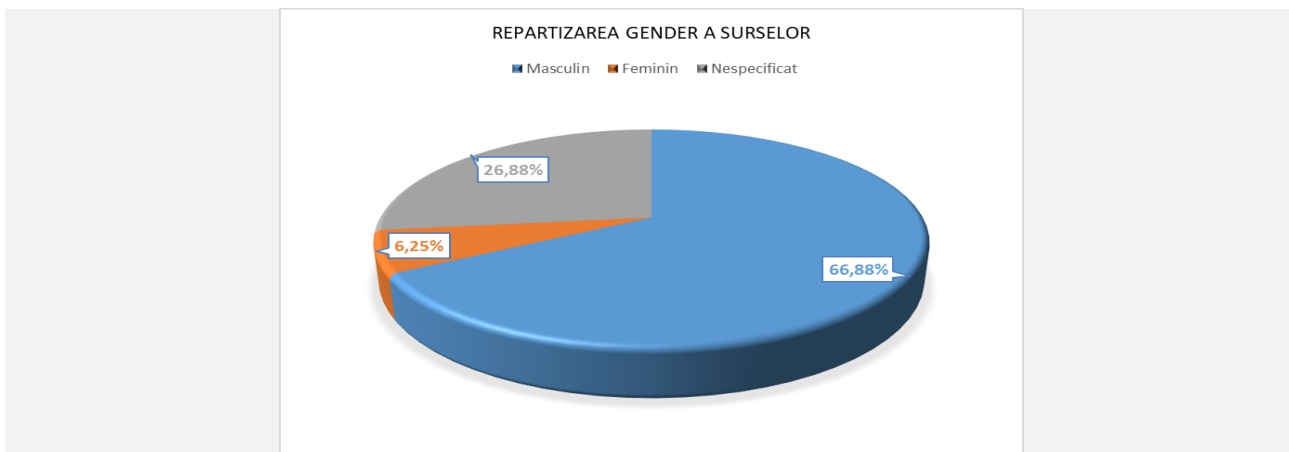
Totodată, printre cele 21 categorii de protagoniști/protagoniste vizați/vizate în materialele publicate de **Actualitati.md** în perioada monitorizată s-au regăsit și 8 concurenți electorali. BECS și PAS au împărțit primele două locuri cu câte 63 și respectiv 54 de apariții, urmați de Președinție, vizată în 45 de materiale. Mai rar au fost vizați/vizate reprezentanții/reprezentantele PSRM (de 16 ori), PPDA (de 14 ori), ai/ale sistemului de drept sau ai/ale AUR (de câte 12 ori), diplomații/diplomatele (de 11 ori), PLDM (de 7 ori) sau reprezentanții/reprezentantele business-ului, vizați/vizate de 6 ori în calitate de protagoniști/protagoniste.

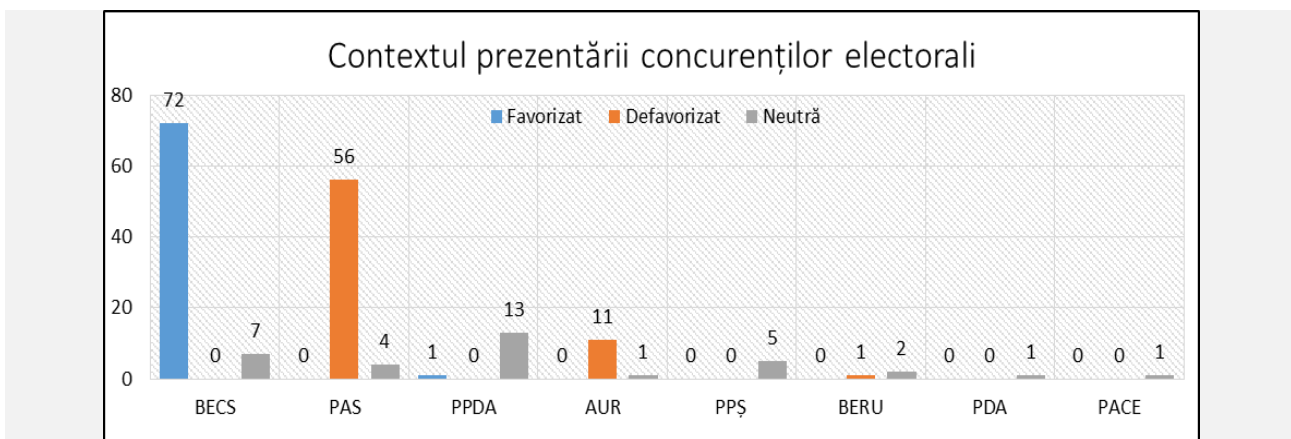
La fel, din cele 14 categorii de surse citate de **Actualitati.md**, 4 au fost de la concurenții electorali, cel mai des fiind citați/citate exponenții/exponentele BECS (de 53 de ori), și ai/ale PSRM (de 44 de ori). Au urmat alte surse mass-media, la care s-a făcut referire de 21 de ori, experții/expertele, cu 17 citări, PCRSM și societatea civilă, cu câte 7 citări, reprezentanții/reprezentantele business-ului, ai/ale sistemului de drept și diplomații/diplomatele – cu câte 2 apariții în calitate de surse, dar și PLDM, PPDA, AUR, PACE și poliția/armata, citați câte o dată în materialele publicate.

Cele 160 de surse citate de **Actualitati.md** au fost puternic disproporționate din perspectiva genului, în defavoarea femeilor. Mai exact, din numărul total de surse, 107, sau aproape 67% au fost bărbați, iar 10, sau puțin peste 6% au fost femei. În alte 43 de cazuri, sau aproape 27%, genul sursei nu a fost specificat. Astfel, femeile au fost citate de aproape 11 ori mai rar decât bărbații.

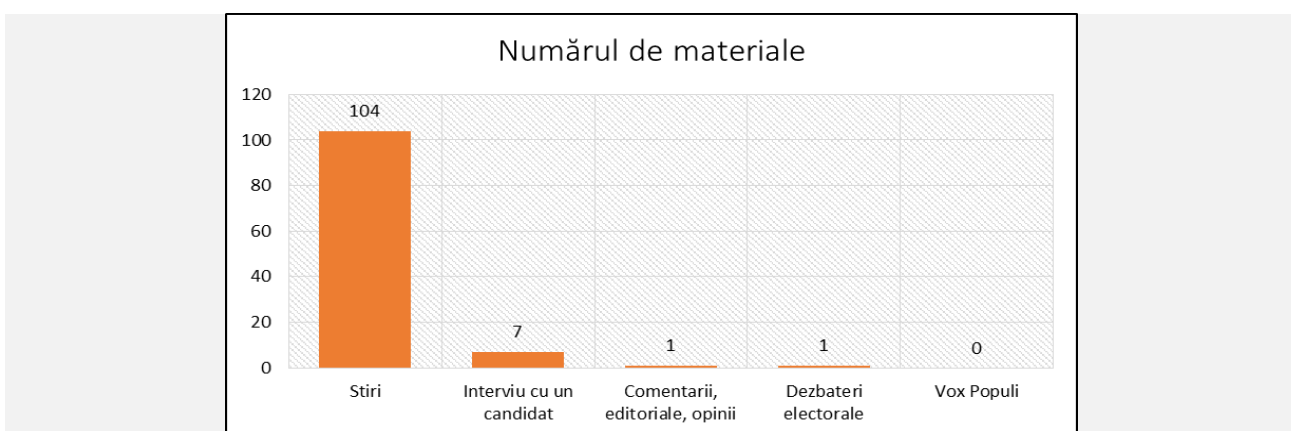

În ultima decadă a campaniei electorale, **Actualitati.md** a continuat să mediatizeze concurenții electorali dezechilibrat și tendențios. Din cei 8 concurenți vizați în materialele publicației, 3 au apărut doar în contexte neutre în puținele materiale în care au fost protagoniști. Este vorba despre PPȘ, PDA și PACE. Un alt concurent, BECS, a fost masiv favorizat – de 72 de ori, apărând și de 7 ori în context neutru. Pe de altă parte, PAS a fost plasat masiv în contexte negative (de 56 de ori) și de 4 ori în context neutru, iar AUR a fost și el preponderent defavorizat (de 11 ori). Alți doi concurenți, PPDA și BERU au apărut câte o dată în context favorizant și respectiv defavorizant.

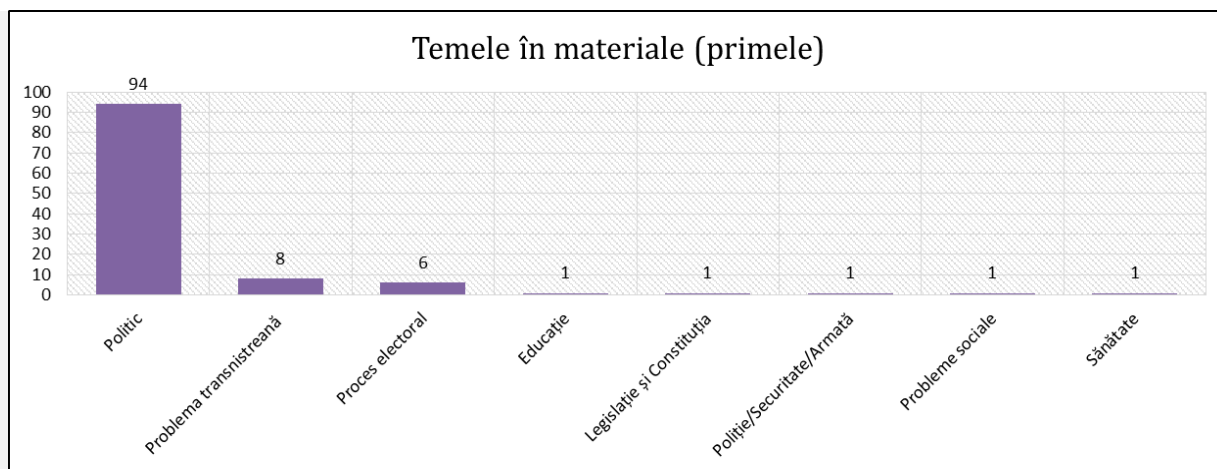
Agora.md

Agora.md a publicat 113 materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 104 știri, 7 interviuri, un material de opinie și o dezbatere. În 41 de cazuri textele știrilor au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 298229 de semne (pentru texte) și 47162 de secunde sau circa 13 ore (pentru materialele video).

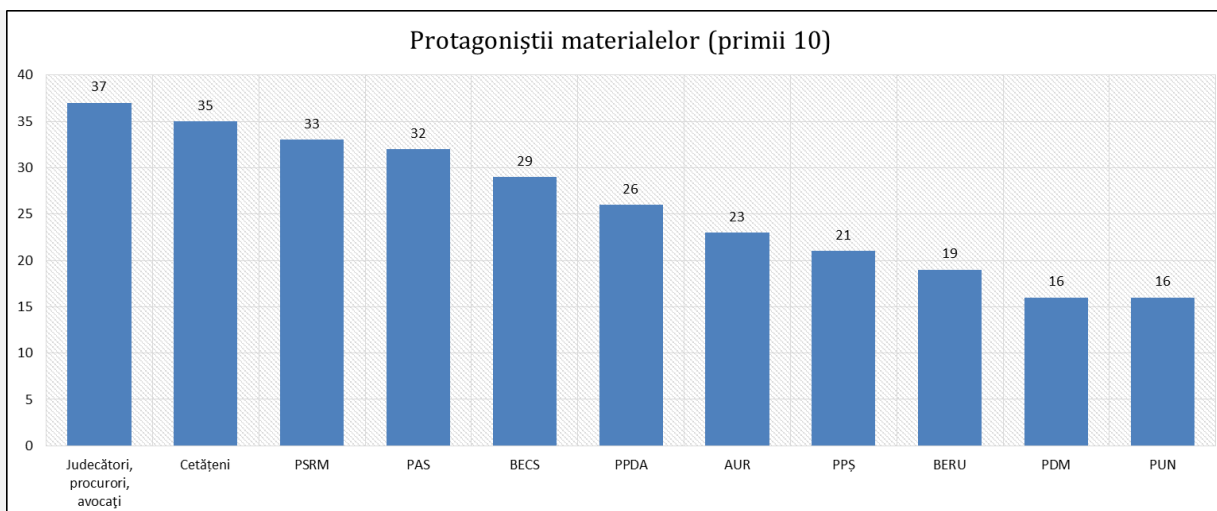

Și în ultima perioadă de raport **Agora.md** a reflectat echidistant campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie, abordând în special domeniul politic în context electoral. Știrile în care au fost menționate partidele politice au fost prezentate neutru, și de fiecare dată redacția a oferit drept la replică dacă a fost cazul. Nu au existat materiale cu notă tendențioasă sau de favorizare directă a unui partid politic. În același timp, **Agora.md** a continuat să publice articole care au promovat și încurajat participarea la votare. Redacția a realizat o serie de materiale de prezentare a tuturor concurenților electorali, iar la compartimentul „Candidații electorali, sub lupă” a prezentat parcursul partidelor de la creare și până în prezent, profesiile candidaților/candidatelor din toate formațiunile politice înscrise în cursa electorală, genul și vârsta acestora. La fel, a continuat rubrica „Pe 11 iulie, mă ajuți?”, implicând și diaspora, dar și seria de interviuri cu un candidat: „De la 11”. Din cei 23 de concurenți electorali înscrși în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, cinci nu au ajuns în studioul **Agora.md**. Este vorba de Blocul Electoral al Comuniștilor și

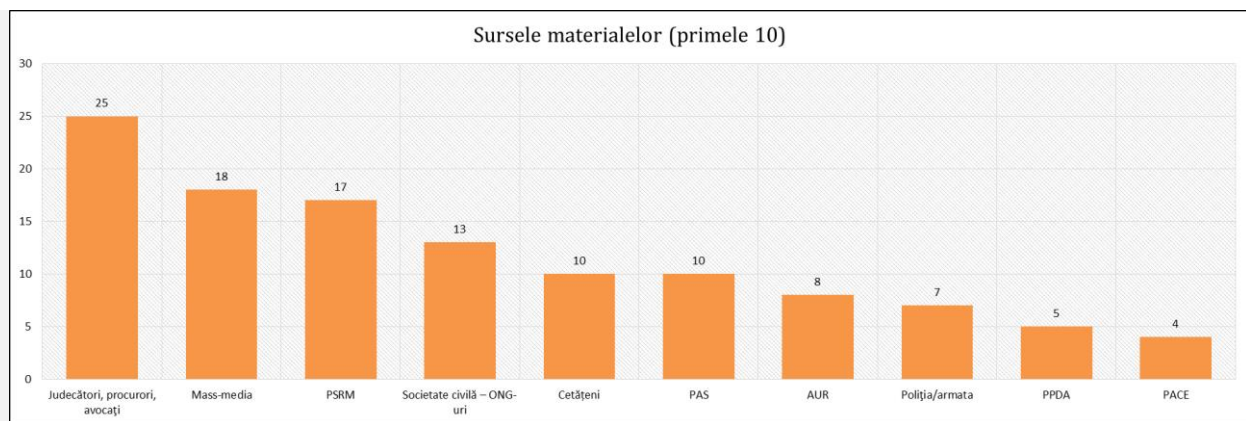
Socialiștilor, Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei, Partidul Unității Naționale, Partidul Democrația Acasă și Partidul Regiunilor.

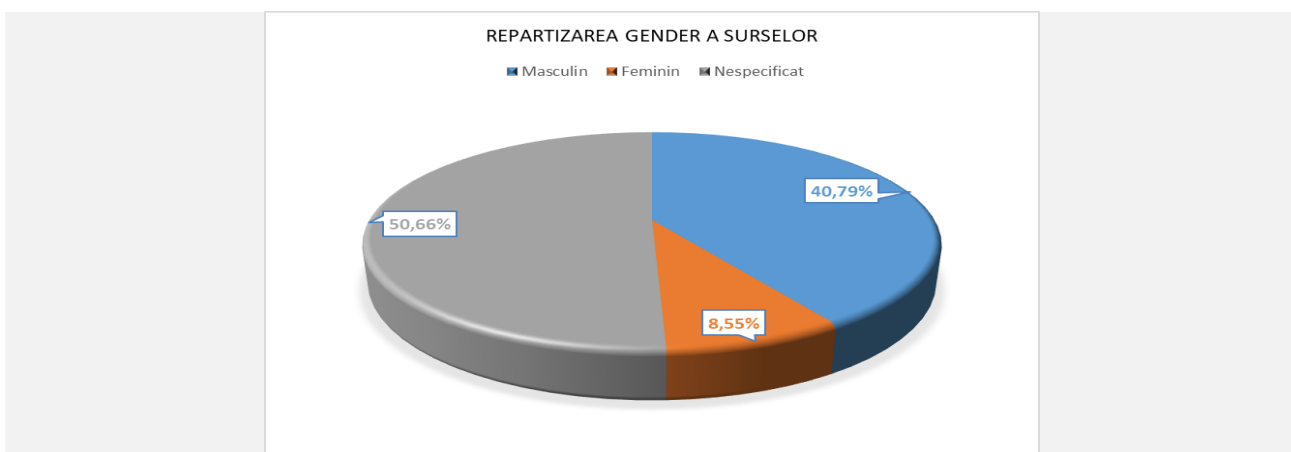
În perioada de raport, **Agora.md** a vizat în materialele publicate 39 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept au avut cele mai multe apariții în calitate de protagoniști/protagoniste – 37, urmași/urmate de cetățeni/cetățene, cu 35 de apariții, PSRM – cu 33, PAS – cu 32, BECS – cu 29, PPDA – cu 26, AUR – cu 23, PPȘ – cu 21, BERU – cu 19, PDM și PUN – cu câte 16. Ceilalți concurenți au fost vizați mai rar în materialele publicate.

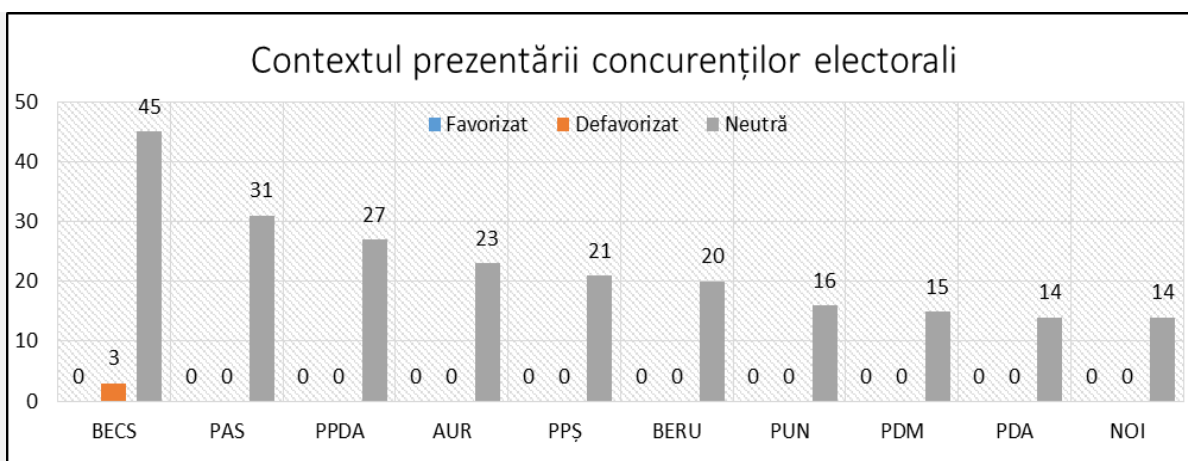
În același timp, 20 de concurenți electorali au avut calitatea de surse, dintre cele 30 de categorii diferite citate de **Agora.md**. În general, cel mai des au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 25 de ori), alte surse mass-media (de 18 ori), PSRM (de 17 ori) sau reprezentanții/reprezentantele societății civile (de 13 ori). În calitate de surse au mai apărut cetățenii/cetățenele, sau reprezentanții/reprezentantele PAS – de câte 10 ori, AUR – de 8 ori, poliția/armata – de 7 ori, PPDA – de 5 ori sau PACE – de 4 ori.

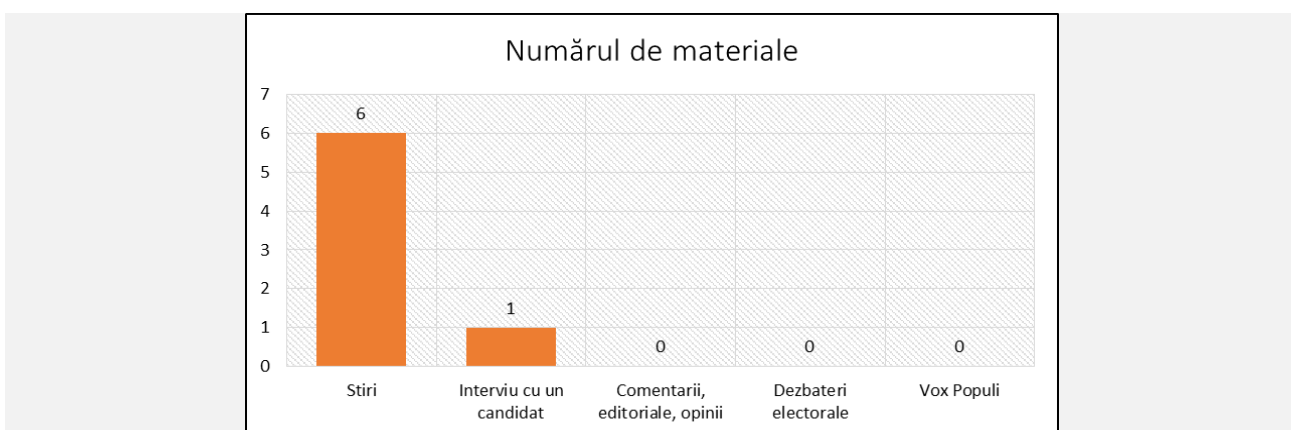
Mai mult de jumătate din sursele citate de **Agora.md** nu au fost specificate sub aspectul genului (77 sau 50,66%). Cele specificate, la rândul lor, au fost dezechilibrate în favoarea bărbaților. Astfel, din 152 de surse citate în total, 62, sau aproape 41% au fost bărbați, și 13, sau peste 8% au fost femei. Prin urmare, femeile au fost citate de aproape 5 ori mai rar decât bărbații.

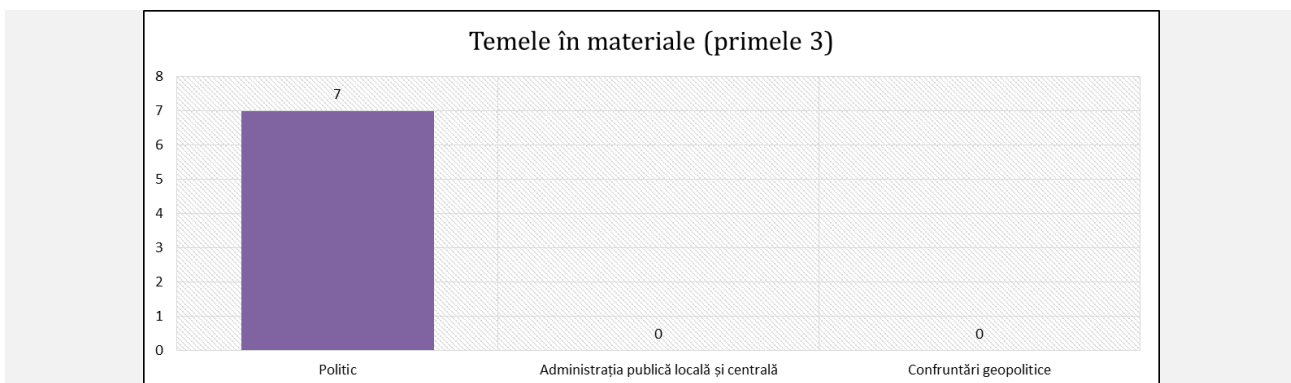
Agora.md a avut și în ultima decadă supusă monitorizării cel mai echidistant comportament editorial printre cele 10 publicații, reflectând campania electorală și concurenții electorali în mod echilibrat, cu respectarea normelor jurnalismului profesioist. Mai exact, 22 din 23 de concurenți electorali vizați în materialele **Agora.md** au apărut în context exclusiv neutru, și doar BECS a fost plasat de 3 ori în contexte mai curând defavorizante.

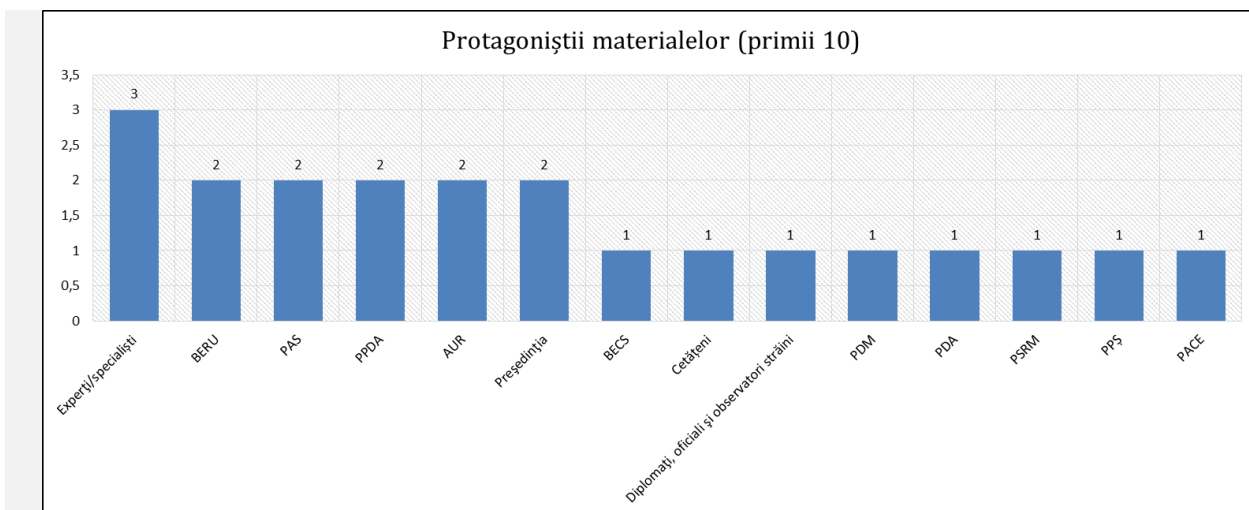
Gagauzinfo.md a acordat puțină atenție campaniei electorale naționale, publicând în perioada de referință doar 7 materiale relevante contextului monitorizării, inclusiv 6 știri și un interviu. În 3 cazuri materialele au fost însoțite și de imagini video. Astfel, volumul total al materialelor a constituit 10693 de semne pentru texte, și 3596 de secunde, sau aproape o oră pentru conținutul video.

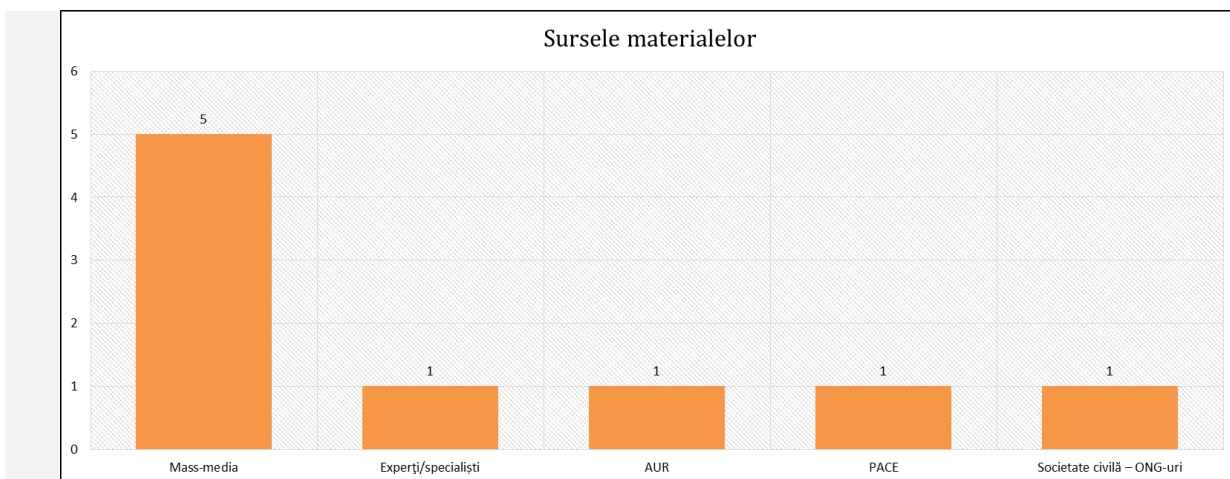
Toate materialele publicate de **Gagauzinfo.md** au vizat domeniul politic. Publicația regională a ignorat campania electorală națională, în unele zile știrile de acest fel lipsind cu desăvârșire. Atenția a fost îndreptată spre alegerile din regiune care vor avea loc în toamnă. În știrile care au avut ca protagoniști concurenți electorali s-au produs favorizări sau defavorizări ușoare prin faptul că nu s-a prezentat opinia tuturor părților, dar asta doar în două din cele 7 știri publicate în perioada 1-10 iulie.

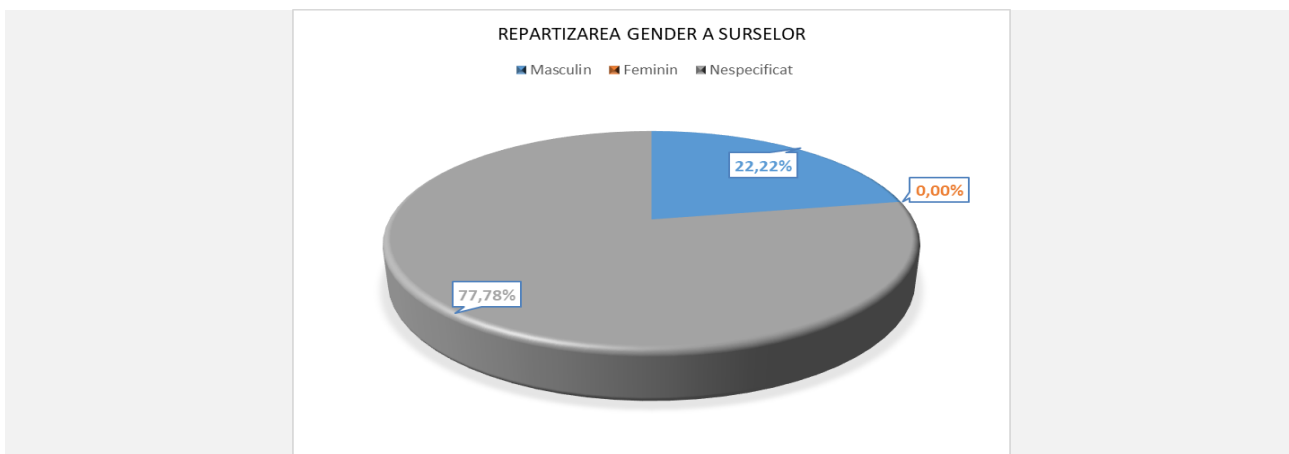
Gagauzinfo.md a vizat în total 14 categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv 10 concurenți electorali, după cum urmează: experți/experte – de 3 ori, BERU, PAS, PPDA, AUR și Președinția – de câte 2 ori, și BECS, cetățeni/cetățene, diplomați/diplomate, PDM, PDA, PSRM, PPȘ și PACE – câte o dată.

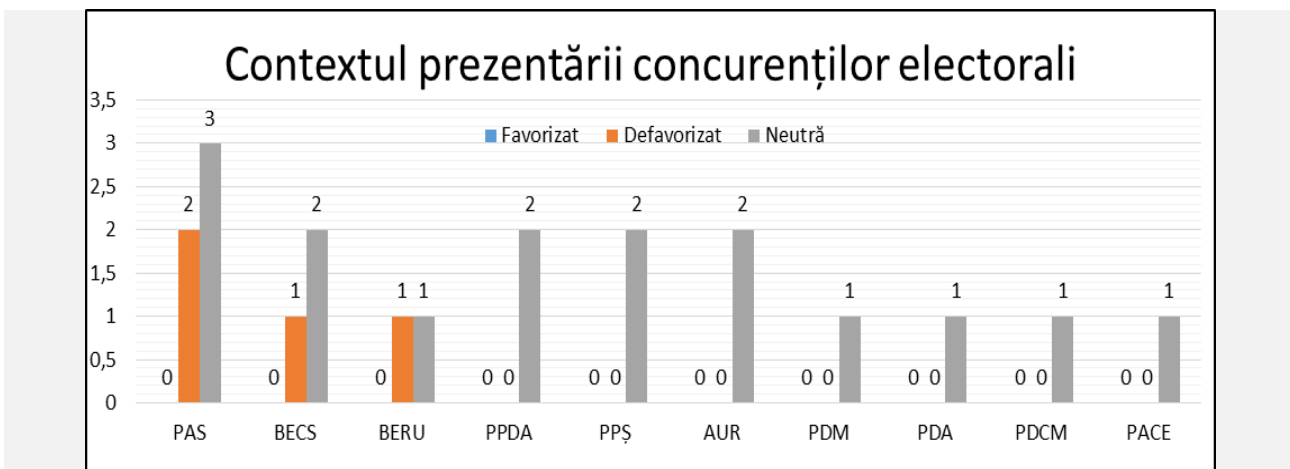
Din cele 5 categorii de surse citate de **Gagauzinfo.md**, două au venit de la concurenții electorali AUR și PACE (câte o dată). Alte surse mass-media au fost citate în continuare cel mai des (de 5 ori), iar câte o sursă a venit de la experți/experte și societatea civilă.

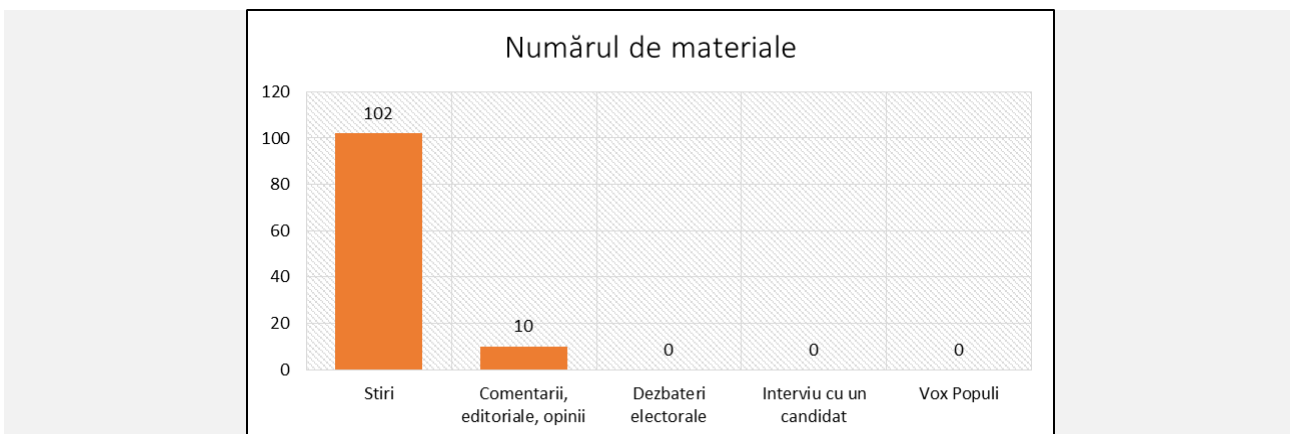
Totodată, din totalul de 9 surse citate de publicația **Gagauzinfo.md**, niciuna nu a fost de genul feminin, 2 (sau circa 22%) au fost bărbați, iar în 7 cazuri (sau aproape 78%) genul sursei nu a fost specificat.

Contextul apariției concurenților electorali a fost preponderent neutru în materialele **Gagauzinfo.md**, 7 dintre ei fiind mediatizați doar în această manieră. În același timp, PAS a apărut de două ori în context mai curând defavorizant, iar BECS și BERU au fost mediatizați câte o dată în context mai degrabă negativ.

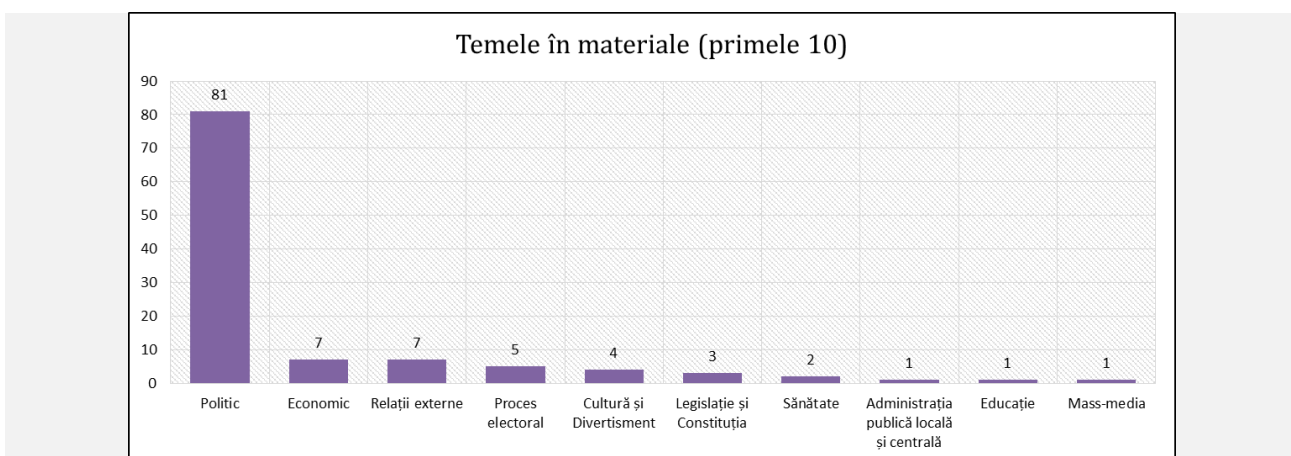

Kp.md a publicat 112 materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 102 știri și 10 materiale de opinie. Dintre acestea, 9 materiale au fost însoțite și de imagini video. Astfel, volumul total al materialelor a constituit 264890 de semne pentru texte, și 1728 de secunde sau circa 29 de minute pentru video.

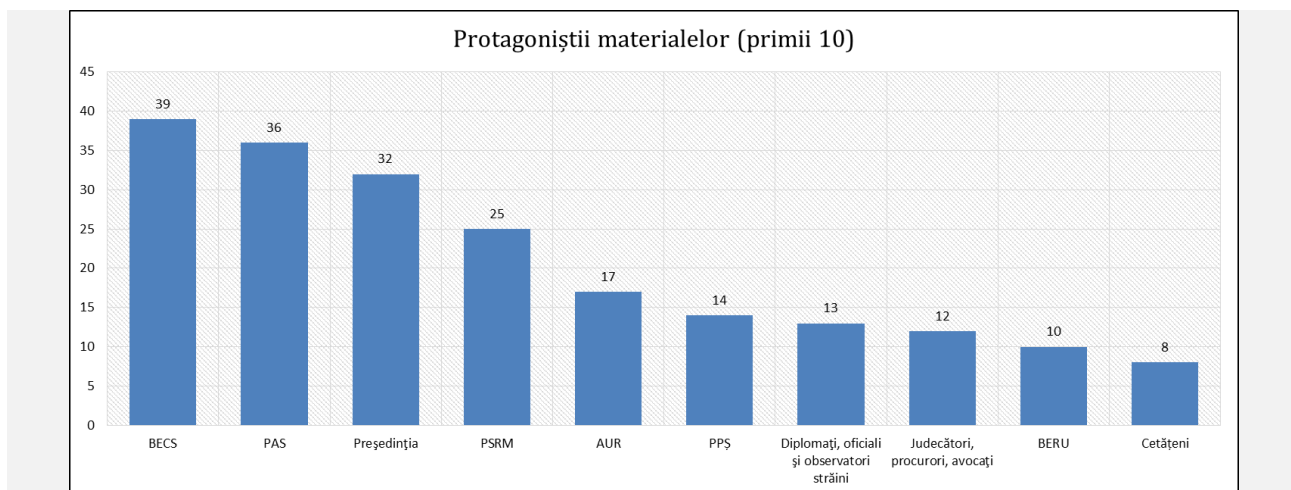

În ultimele 10 zile ale campaniei electorale, **Kp.md** s-a remarcat în continuare prin promovarea masivă și deschisă a concurentului electoral BECS, și o defavorizare clară a PAS, a Maiei Sandu, dar și a AUR, în unele cazuri. Au fost folosite etichete, denigrări și titluri manipulatorii cum ar fi: „В Молдове PAS превратилась в коммерческую фирму: Есть тому доказательства”, „Учителя о президенте Молдовы Майе Санду: Мог ли “хороший человек” оставить без работы 5800 учителей или закрыть интернаты для сирот?”

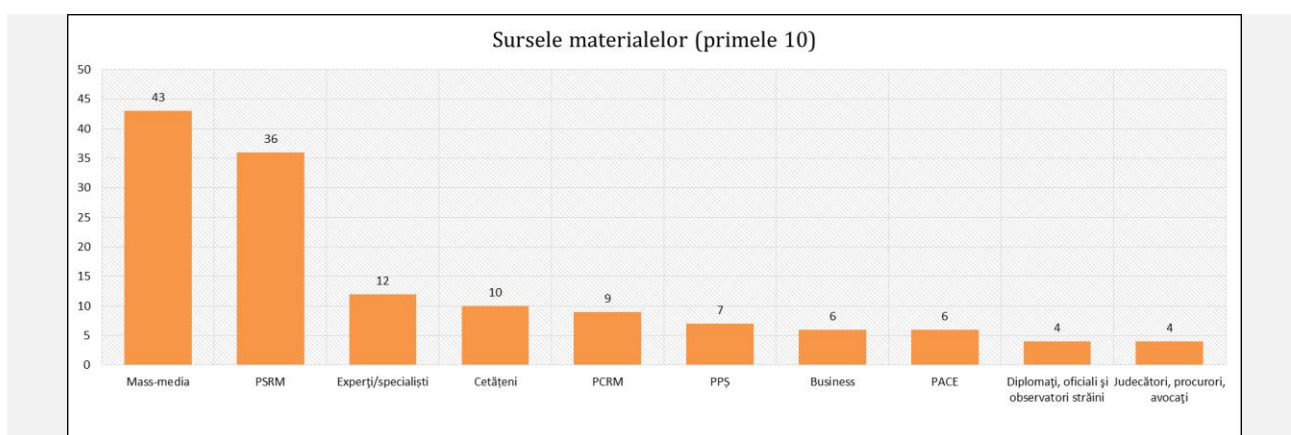
Chiar și în ziua tăcerii, site-ul a publicat o știre în care BECS este favorizat, iar reprezentantul AUR Dorin Chirtoacă apare într-o ipostază defavorizantă: „От Куртоакэ осталось мокрое место: Новая беда случилась с экс-мэром Кишинёва”. De asemenea, incidentul în care Dorin Chirtoacă este lovit peste față de un deputat socialist a fost prezentat de redacție în favoarea BECS, menționându-se insistent că fostul primar de Chișinău este un provocator, și că fiecare chișinăuian ar fi vrut să fie în locul lui Odințov. Au mai fost reluate narațiunile privind finanțarea PAS din afara țării și lichidarea Moldovei după alegeri, a fost mediatizată masiv și criticată decizia privind numărul secțiilor de vot din regiunea transnistreană, cu prezentarea declarațiilor reprezentanților BECS, imagini de la protestul organizat cu această ocazie etc., inclusiv cu aluzie la un posibil conflict din cauza acestei decizii. Majoritatea concurenților electorali a fost ignorată de **Kp.md**, doar în unele cazuri au apărut materiale favorizante care i-au prezentat în context pozitiv pe Ilan Șor, PACE sau PDM. Au mai fost prezentate și rezultatele sondajelor, recurgându-se la manipularea prin imagine. Astfel, chiar dacă în știre s-a menționat că Maia Sandu și Igor Dodon sunt cei mai populari, în fotografia care a însoțit textul apar Igor Dodon și Vladimir Voronin.

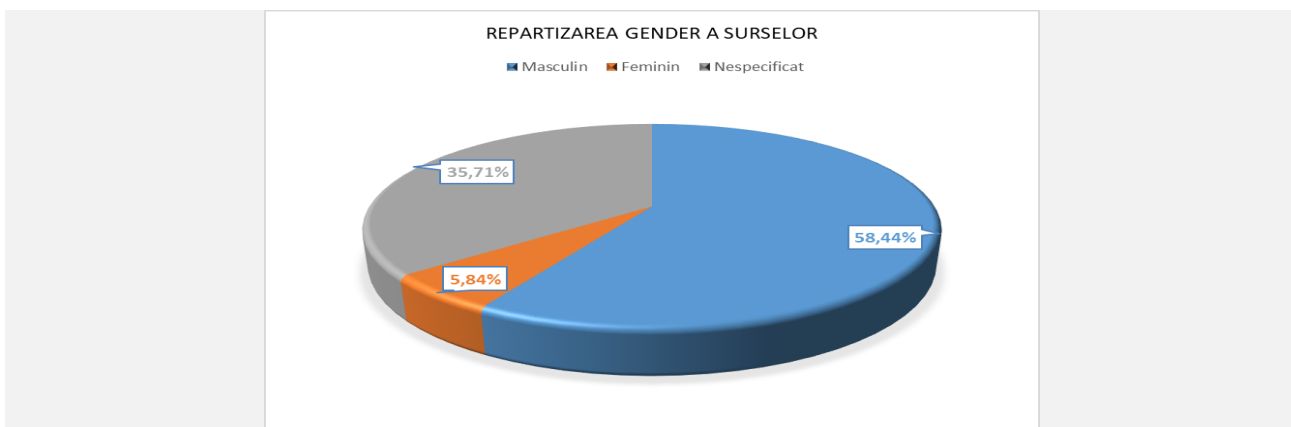
În ultima decadă a campaniei electorale, **Kp.md** a vizat 23 de categorii de protagoniști/protagoniste în materialele publicate, inclusiv 13 concurenți electorali. De cele mai multe ori, **Kp.md** s-a referit la BECS (de 39 de ori), la PAS (de 36 de ori) și la Președinție (de 32 de ori). A urmat PSRM, cu 25 de apariții în calitate de protagonist, AUR – cu 17, PPȘ – cu 14, diplomații/diplomatele străini/străine – cu 13, reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept – cu 12, BERU – cu 10, sau cetățenii/cetățenele - cu 8 apariții în calitate de protagoniști/protagoniste ai/ale materialelor **Kp.md**.

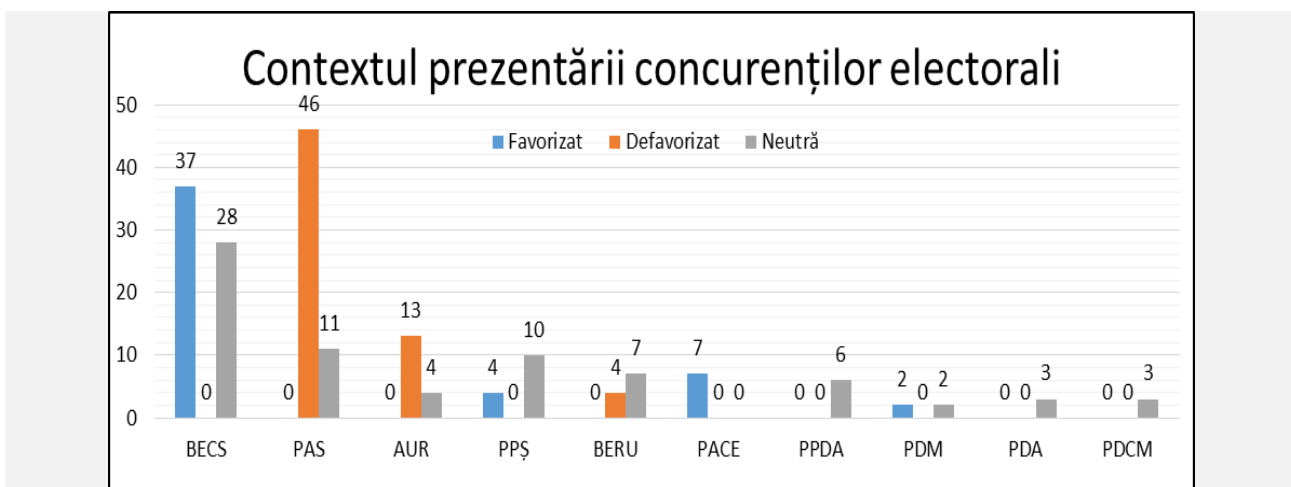
7 concurenți electorali s-au aflat printre cele 18 categorii de surse citate în materialele publicate de **Kp.md** în perioada de raport. Cel mai des s-a făcut referire la alte surse mass-media – de 43 de ori, și la exponenții/exponentele PSRM – de 36 de ori. Mai rar s-a apelat la experți/experte – de 12 ori, la cetățeni/cetățene – de 10 ori, la PCR/M – de 9 ori, PPȘ – de 7 ori, PACE și reprezentanții/reprezentantele business-ului – de câte 6 ori, sau la diplomați/diplomate, sau exponenții/exponentele sistemului de drept, care au apărut în calitate de surse de câte 4 ori.

Sursele, 154 în total, au fost puternic disproporționate sub aspectul reprezentării de gen, în avantajul bărbaților. Mai exact, 90 de surse (sau peste 58%) au fost bărbați, în timp ce doar 5 (sau circa 6%) au fost femei. În cazul altor 55 de surse (sau aproape 36%) genul nu a fost specificat. Prin urmare, femeile au fost citate în materialele publicate de **Kp.md** de 10 ori mai rar decât bărbații.

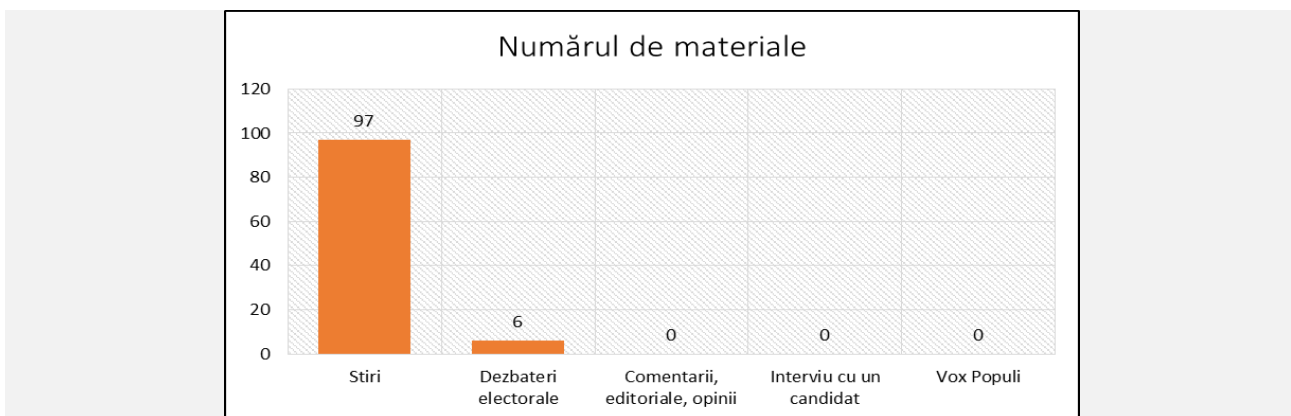
Kp.md a încheiat mediatizarea campaniei electorale pentru alegerile parlamentare anticipate în aceeași cheie de disproportionalitate și tendențiozitate față de concurenții electorali, promovând și favorizând deschis BECS și defavorizând PAS. 6 concurenți din cei 13 vizați în materialele din această perioadă, au fost plasați în context exclusiv neutru în puținele materiale în care au fost menționați, aceștia fiind PPDA, PDA, PDCM, PACCC, PS și VV. Totodată, BECS a fost concurentul cel mai des favorizat – de 37 de ori, numărul favorizărilor depășindu-l pe cel al contextualizărilor neutre. De asemenea, în contexte pozitive au mai apărut PPS, PACE și PDM, de câte 4, 7 și, corespunzător, de două ori. La rândul lor, PAS, AUR și BERU au fost mai des defavorizați de contextul în care au fost plasați, respectiv de câte 46, 13 și 4 ori. În cazul PAS și AUR defavorizările au fost mai multe decât contextualizările neutre.

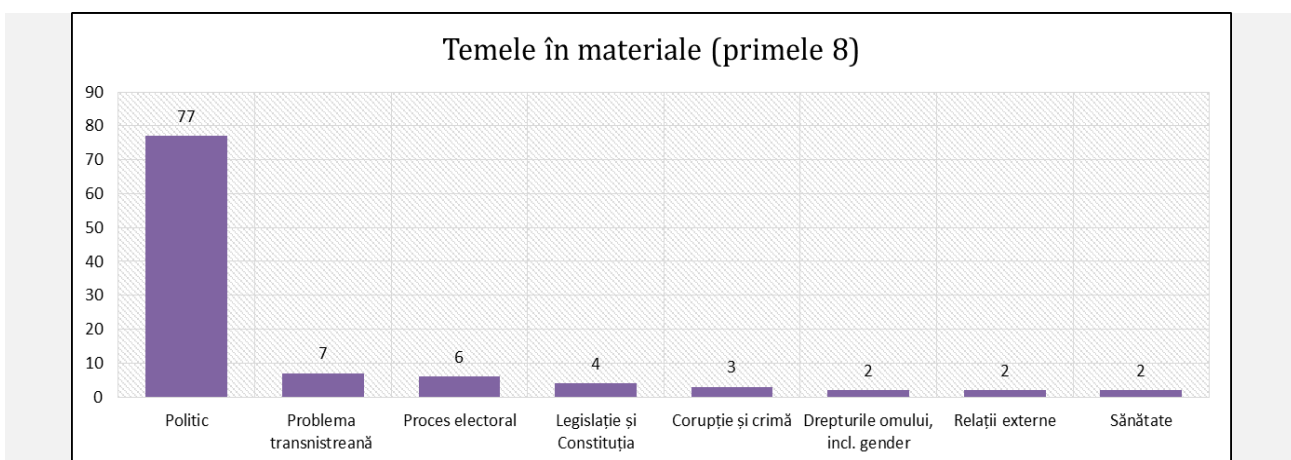
NewsMaker

Newsmaker.md

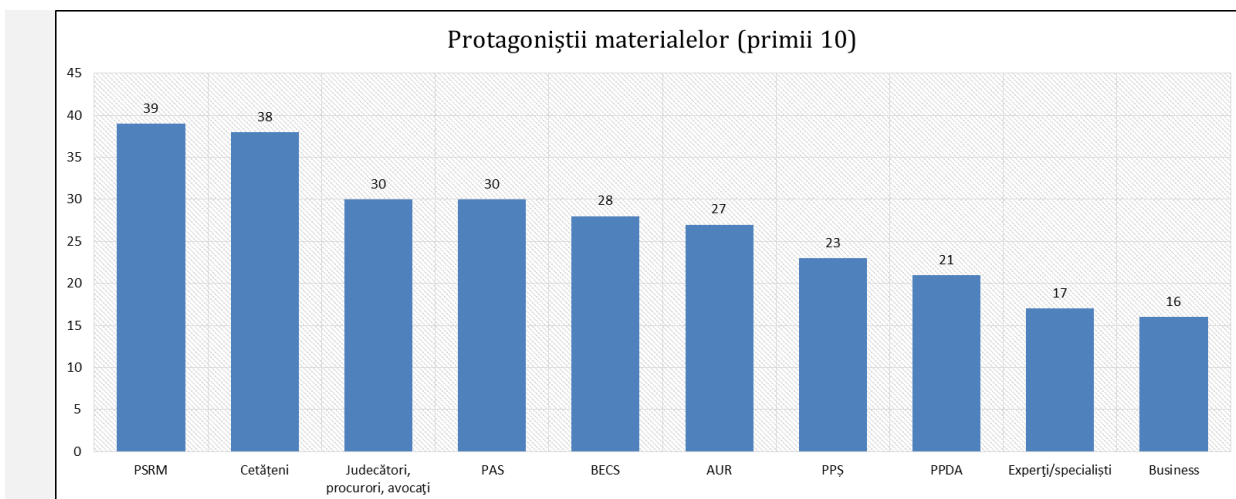
Newsmaker.md a publicat în perioada de referință 103 materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 97 de știri și 6 dezbateri electorale. În 28 de cazuri, textele au fost însoțite și de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 230450 de semne în cazul textelor, și 57486 de secunde sau aproape 16 ore în cazul imaginilor video.

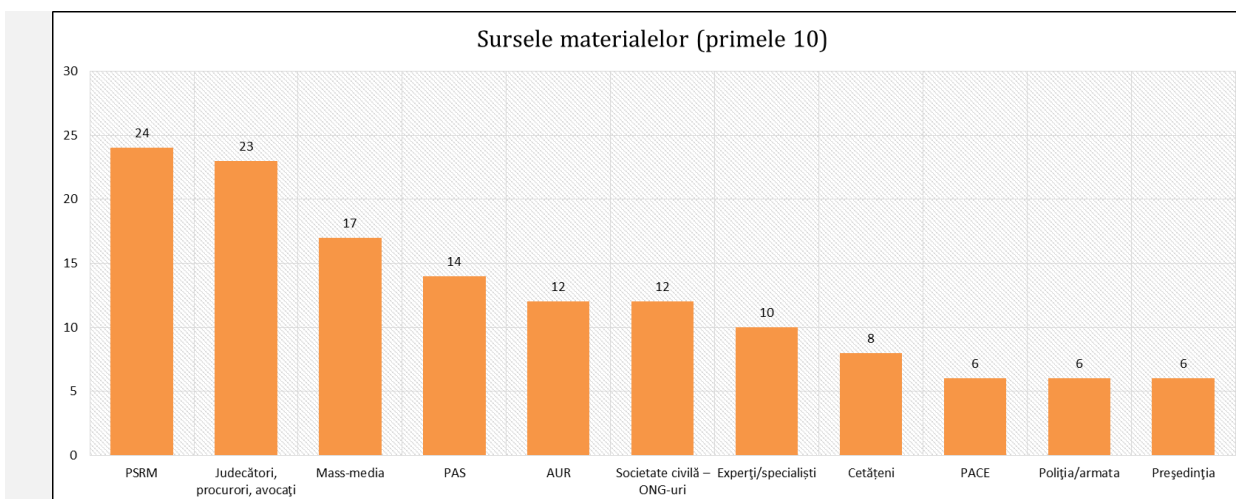
În ultima decadă a campaniei electorale, **Newsmaker.md** a abordat preponderent domeniul politic, reflectând corect subiectele legate de alegeri, prezentând neutru declarațiile politicianilor și reacțiile necesare, când a fost cazul. Cititorii/cititoarele au fost informați/informate despre procesul electoral, despre deciziile autorităților, dar și despre veniturile candidaților electorali, precum și despre votul în diasporă etc. În general, portalul a realizat articole bine documentate, cu multe surse. Redacția a arătat într-un material, care au fost concurenții electorali care i-au speriat cel mai mult pe alegători, cu exemple concrete de astfel de sperietori electorale. De asemenea, au continuat să fie publicate știri în baza dezbaterilor electorale de la PRO TV, organizate de mai multe instituții, inclusiv **Newsmaker.md**. Mai rar au fost abordate problema transnistreană, procesul electoral, legislația, corupția și crima, drepturile omului, relațiile externe sau sănătatea în context electoral.

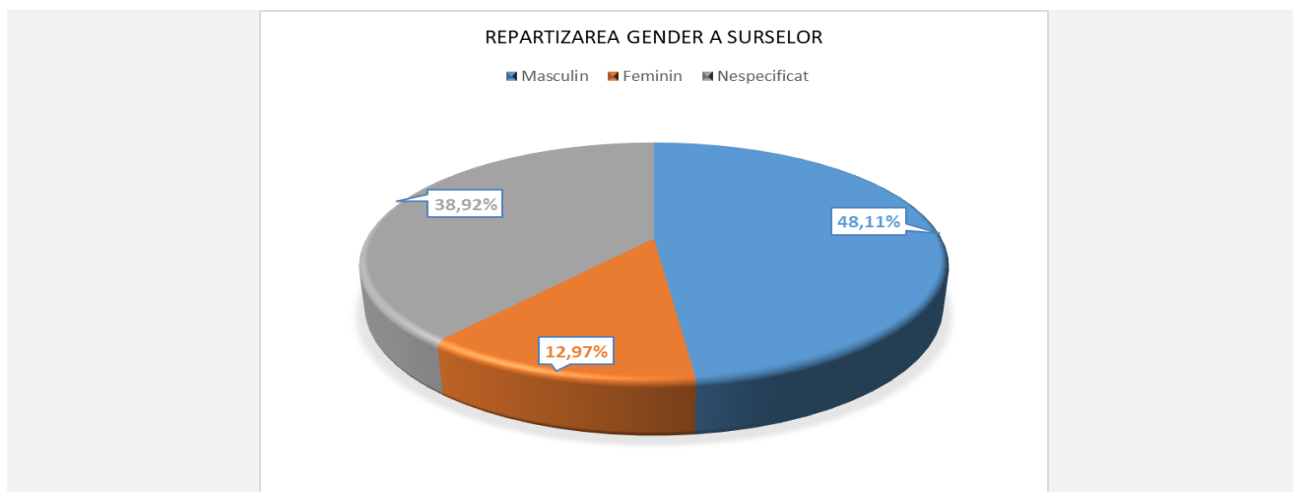
Newsmaker.md a vizat 38 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des în acest rol au apărut reprezentanții/representantele PSRM (de 39 de ori) și cetățenii/cetățenele (de 38 de ori). Au urmat exponenții/exponentele sistemului de drept, dar și cei/cele ai/ale PAS, cu câte 30 de apariții în calitate de protagoniști/protagoniste, BECS – cu 28, AUR – cu 27, PPȘ – cu 23, PPDA – cu 21, experții/expertele – cu 17, dar și reprezentanții/representantele business-ului, cu 16 astfel de apariții. Alte categorii au fost vizate mai rar.

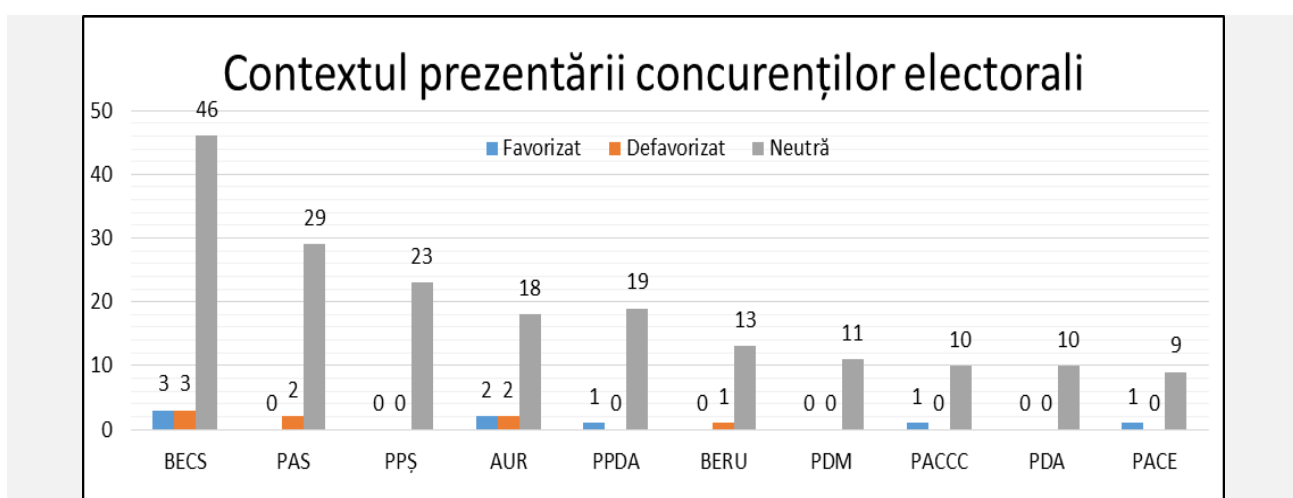
Totodată, **Newsmaker.md** a citat 35 de categorii de surse, inclusiv toți concurenții electorali. Și în acest caz, cel mai des au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele PSRM (de 24 de ori), urmați/urmate de cei/cele ai/ale sistemului de drept (de 23 de ori), și de alte surse mass-media, citate de 17 ori. La fel, calitatea de surse au mai avut-o PAS – de 14 ori, AUR și societatea civilă – de câte 12 ori, experții/expertele – de 10 ori, cetățenii/cetățenele – de 8 ori, dar și PACE, poliția/armata, și Președinția, citate de câte 6 ori.

Cele 185 de surse citate de **Newsmaker.md** în perioada monitorizată au înclinat balanța de gen în favoarea bărbaților, astfel că aceștia au constituit 48,11% din total, sau 89 de surse. Femeile, la rândul lor, au fost citate de 24 de ori, ceea ce s-a apropiat de 13%, iar în 72 de cazuri, sau în aproape 39%, genul sursei nu a fost specificat. Astfel, femeile au fost citate de aproape 4 ori mai rar decât bărbații.

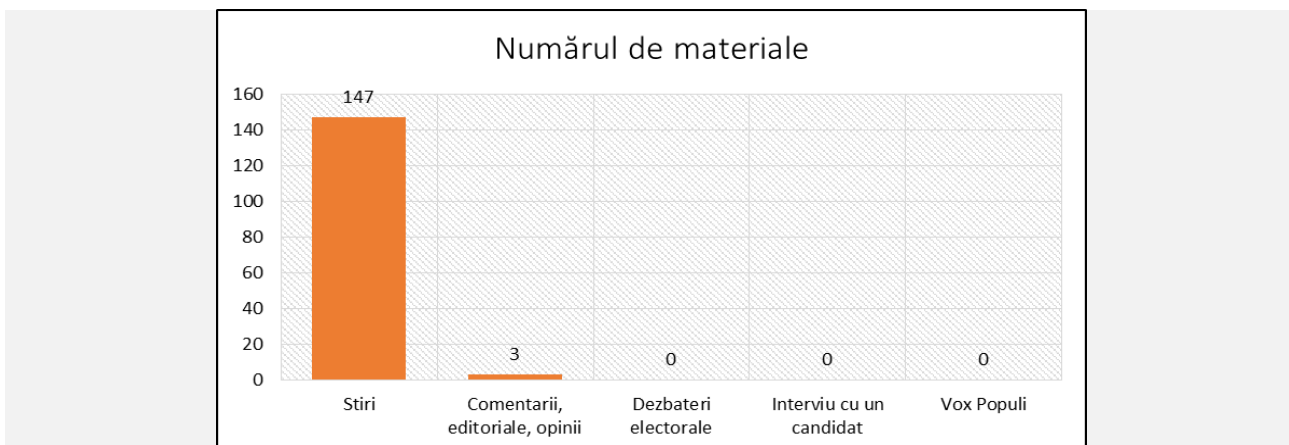

Și în ultima perioadă de monitorizare, **Newsmaker.md** a prezentat corect și echidistant campania electorală, fără tendințe de favorizare sau defavorizare a vreunui concurent electoral. Puținele cazuri de plasare în context pozitiv sau negativ au reieșit din imaginile video preluate de pe profilurile de Facebook ale concurenților electorali. Astfel, 15 concurenți electorali au fost mediatizați exclusiv în manieră neutră (PPȘ, PDM, PDA, POM, NOI, PUN, PDCM, PLD, PVE, MPSN, PPM, PS, PPO, VV și PPNOI). Ceilalți 8 concurenți au fost favorizați/defavorizați de context astfel: BECS – 3/3 cazuri, AUR – 2/2, PPDA, PACCC, PACE și PRM au avut câte o plasare în context favorizant, iar PAS și BERU câte 2, respectiv un caz de plasare în context defavorizant.

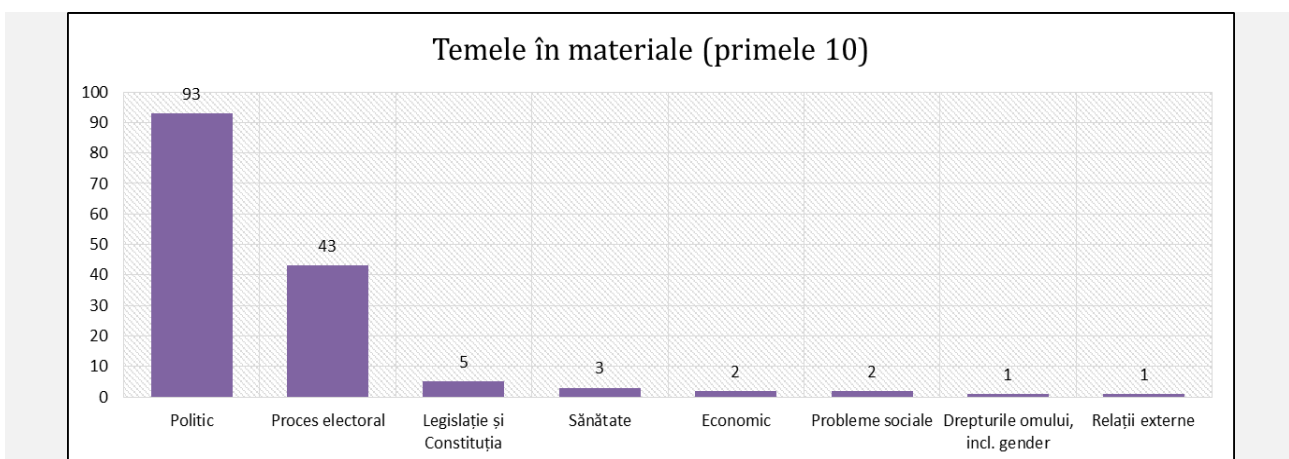

Noi.md

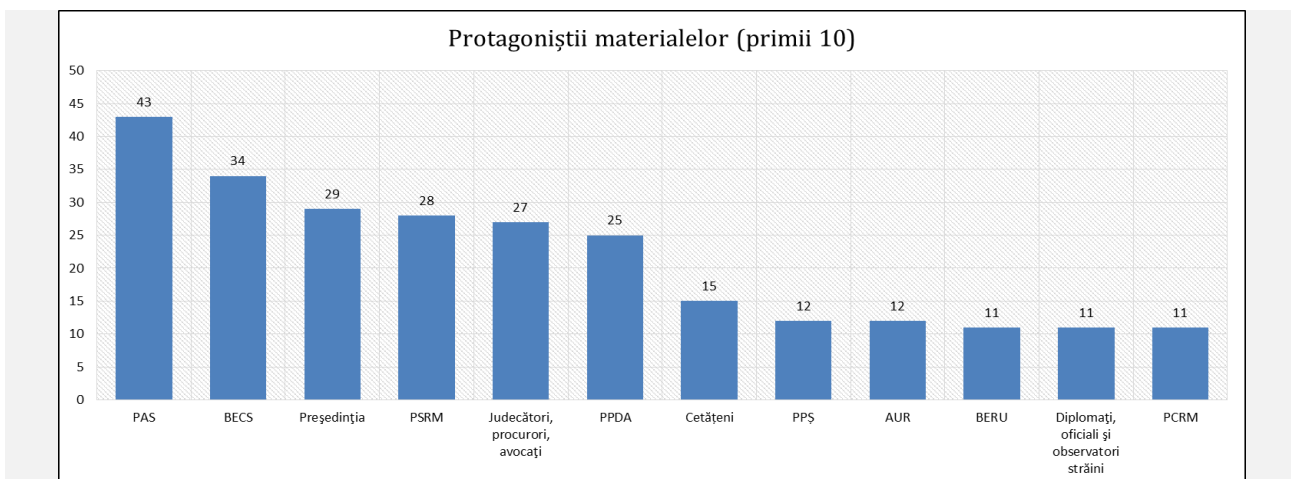
Noi.md a publicat în perioada de raport 150 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 147 de știri și 3 comentarii, 9 materiale fiind însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 290785 de semne pentru texte, și 2353 de secunde sau circa 39 de minute pentru video.

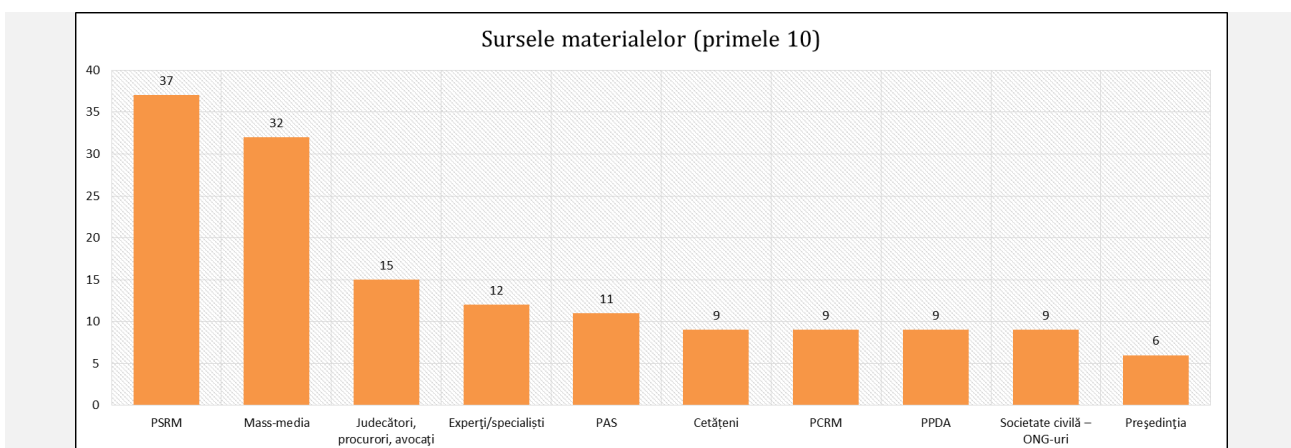
Materialele publicate în perioada de referință de **Noi.md** s-au referit în special la subiecte din domeniul politic și electoral, inclusiv la deciziile CEC, declarațiile concurenților electorali cu diverse ocazii etc. Au fost publicate periodic știri din activitatea președintei Maia Sandu, iar în unele materiale aceasta a apărut în context defavorabil, în special când a fost vorba de anumite declarații ale oponentilor politici. A fost vizibilă și activitatea BECS, în special în context favorabil sau neutru, cu publicarea declarațiilor deputaților socialiști și/sau ale liderilor blocului. De asemenea, au fost analizate promisiunile electorale ale candidaților, dar și profilul acestora, au fost prezentate rezultatele sondajelor publicate înainte de alegeri, informații legate de secțiile de vot din afara țării și din regiunea transnistreană, dar și secvențe din cadrul dezbaterilor electorale. În materialele analitice, unii autori au discreditat PAS și pe unii membri ai acestui partid. Mult mai rar s-a scris despre legislație, sănătate, economie, probleme sociale, drepturile omului sau relațiile externe în context electoral.

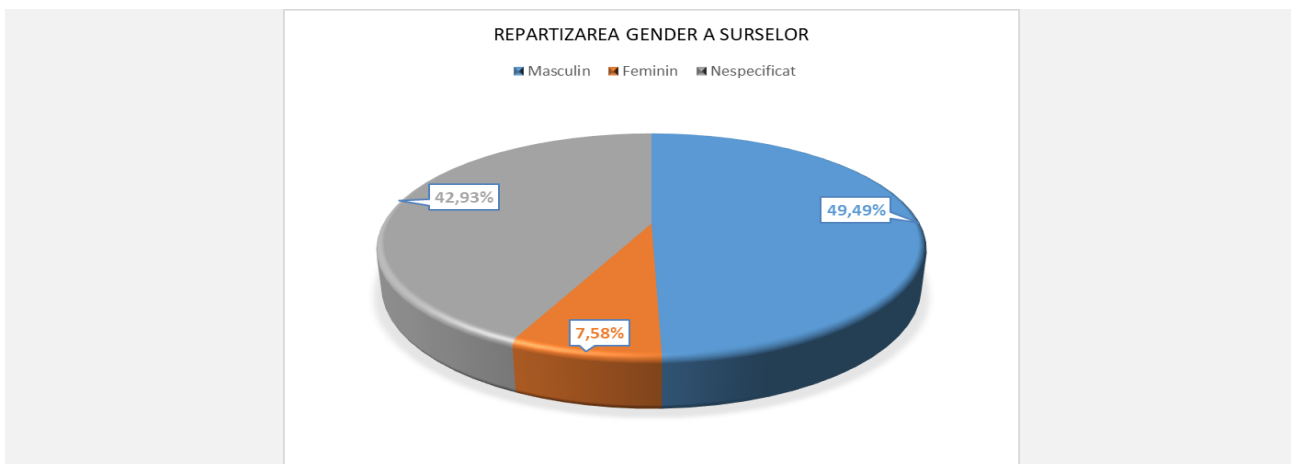
Portalul a vizat în perioada monitorizată 34 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv 21 de concurenți înscriși în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate. PAS a apărut cel mai des în această calitate – de 43 de ori, urmat de BECS, cu 34 de vizări, Președinția – cu 29, PSRM – cu 28, reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept, cu 27 sau PPDA, cu 25. La rândul lor, cetățenii/cetățenele au apărut de 15 ori în calitate de protagoniști/protagoniste ale materialelor **Noi.md**, PPȘ și AUR – de câte 12 ori, iar BERU, PCR și diplomații/diplomatele – de câte 11 ori.

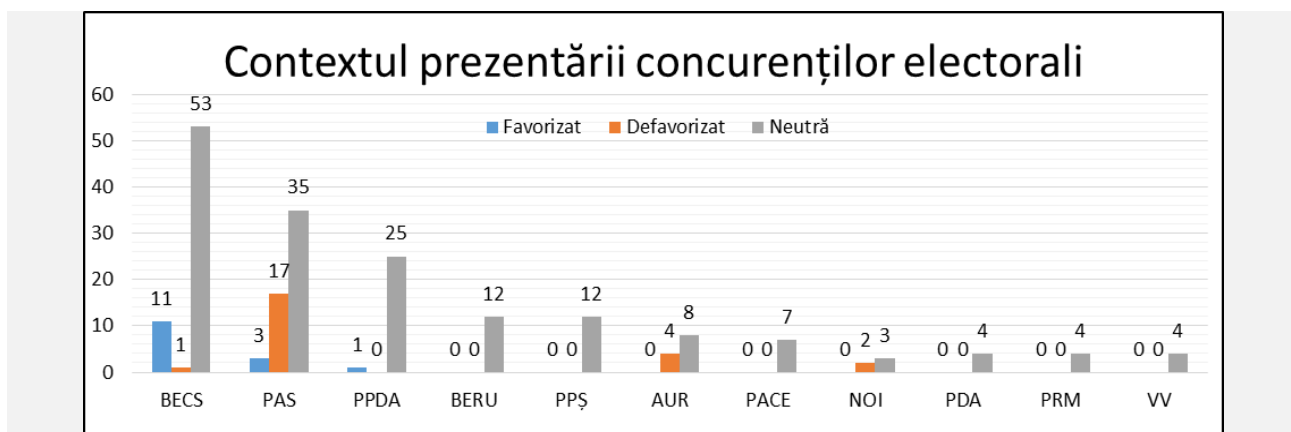
Noi.md a citat 30 de categorii de surse diferite, inclusiv 18 concurenți electorali. Cele mai multe au venit din rândurile PSRM (37), urmate de alte surse mass-media, citate de 32 de ori. Mai rar au apărut în calitate de surse reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 15 ori), experți/experte (de 12 ori), PAS (de 11 ori), cetățeni/cetățene, PCRM, PPDA și exponenții/exponentele societății civile, cu câte 9 citări fiecare, sau Președinția, citată de 6 ori.

Portalul a citat în total 198 de surse, aproape jumătate au fost bărbați (98 sau 49,49%), 15 au fost femei (sau 7,58%), iar în 85 de cazuri (aproape 43%) genul surselor nu a fost specificat. Deci, femeile au fost citate de peste 6 ori mai rar decât bărbații.

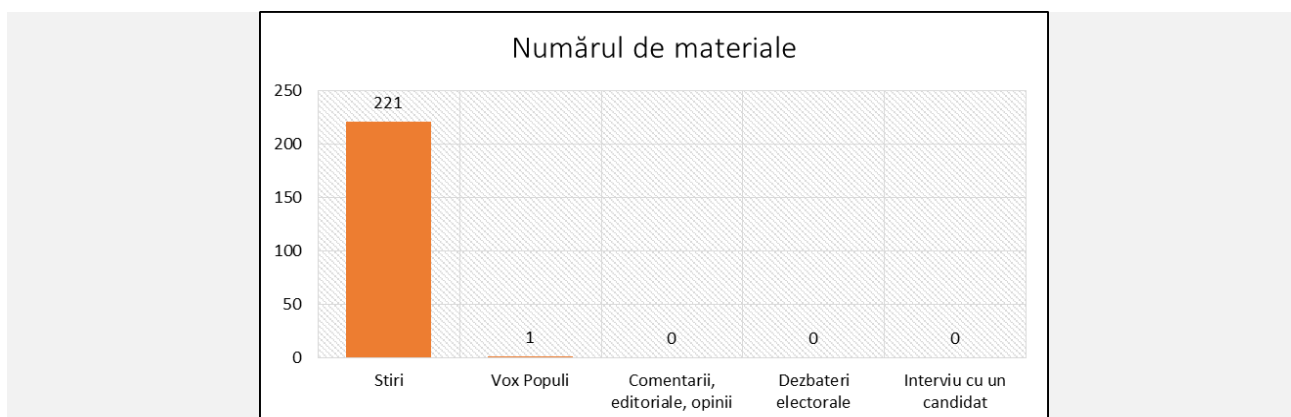

În perioada de referință, **Noi.md** a mediatizat 16 concurenți electorali în manieră exclusiv neutră (BERU, PPȘ, PACE, PDA, PRM, VV, PDM, PDCM, PPNOI, PACCC, PS, PUN, POM, PVE, PPM și PPO). Alți 5 concurenți au avut, pe lângă apariții neutre (preponderent), și cazuri de favorizare sau defavorizare directă sau indirectă. Astfel, BECS a fost favorizat de 11 ori, și defavorizat o dată, iar PAS a fost plasat cel mai des în contexte negative – de 17 ori, și de 3 ori în context pozitiv. De asemenea, PPDA a apărut o dată în context mai curând favorizant, iar AUR și NOI au fost defavorizate de 4 și, corespunzător, 2 ori.

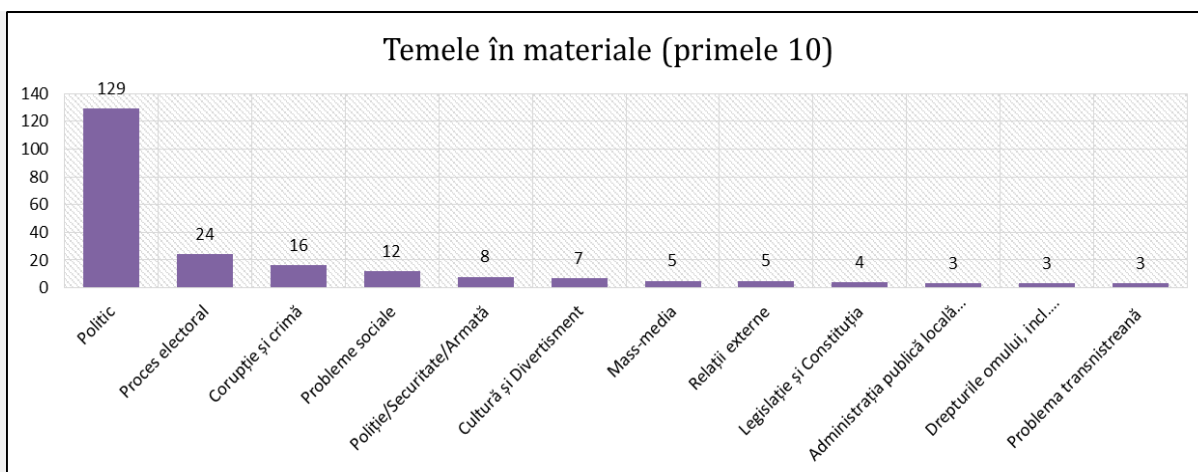
[Realitatea.md](https://www.realitatea.md)

Realitatea.md a publicat în perioada 1 – 10 iulie 2021, un număr de 222 de materiale cu caracter electoral direct și indirect, inclusiv 221 de știri și un sondaj de tip Vox Populi. Din numărul total de materiale, 99 au fost însoțite de imagini video, și unul – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 476129 de semne pentru texte, 114785 de secunde sau circa 32 de ore în cazul materialelor video, și 167 de secunde sau aproape 3 minute pentru înregistrarea audio.

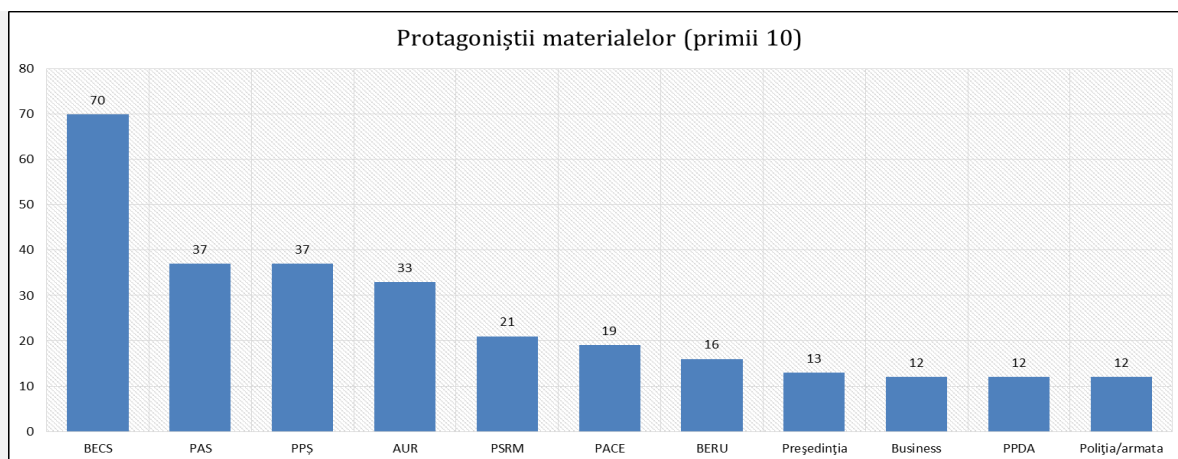

Realitatea.md a mediatizat în special subiectele politice, dar și procesul electoral per ansamblu, referindu-se la cele mai importante evenimente electorale, oferind spațiu unui număr mare de concurenți electorali. Redacția însă și-a permis și unele comentarii pătinoare sau să-i persifleze pe unii concurenți, atât în titluri, cât și în corpul știrilor,

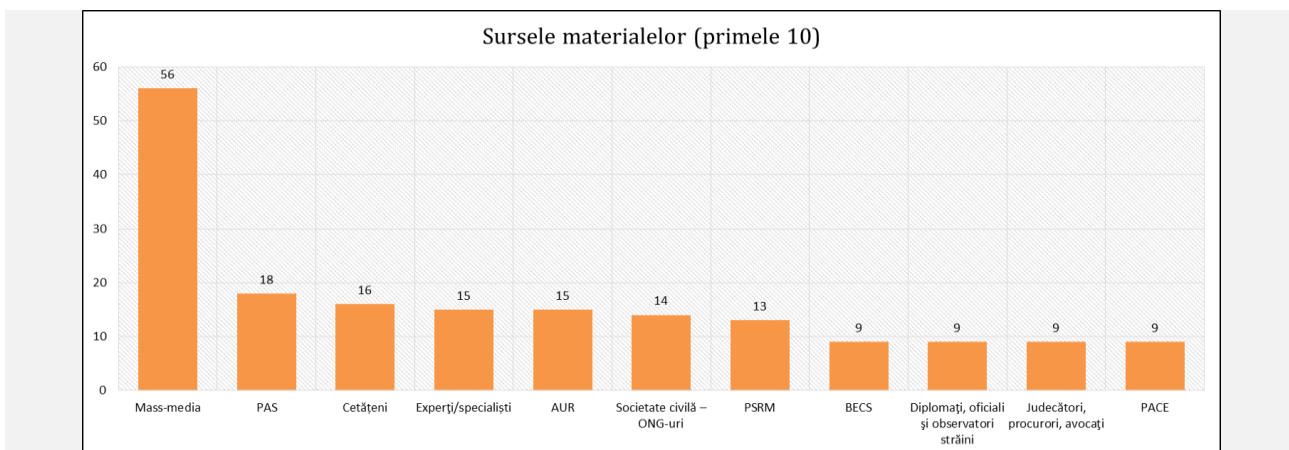
inclusiv în leaduri („Năstase veșnicul candidat” sau „circ ieftin marca AUR”). Totodată, a fost publicat un număr mare de știri în care a fost favorizat direct sau indirect Partidul Șor. Este vorba de știri, care par a fi publicitate electorală ascunsă, despre activitatea și realizările APL Orhei, sau chiar știri electorale, identice cu textele de pe pagina web a formațiunii. Un număr mai mic de știri au fost marcate ca publicitate electorală, achitată de PPȘ. Mai puțin s-a abordat în această perioadă corupția și crima, problemele sociale, cultura și divertismentul, relațiile externe, legislația, sau problema transnistreană în context electoral.

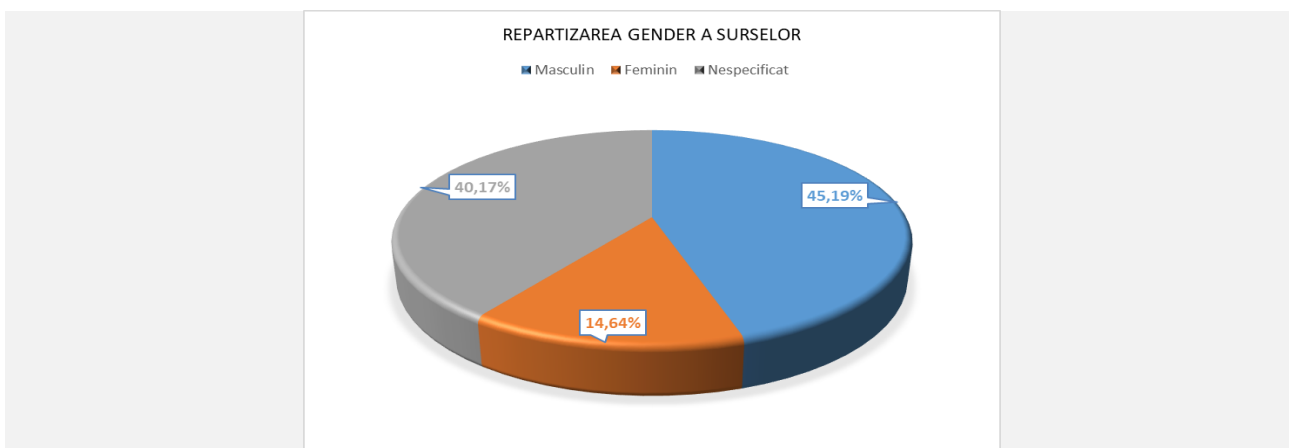
Realitatea.md a vizat, în total, 36 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Primele patru poziții au fost ocupate, ca și în perioada anterioară de raport, de concurenții electorali BECS, cu 70 de apariții, PAS și PPȘ, cu câte 37, și AUR, cu 33. În topul primilor 10 au mai intrat PSRM, vizat de 21 de ori, PACE, vizat de 19 ori, BERU, cu 16 apariții, Președinția, vizată în 13 materiale, reprezentanții/reprezentantele business-ului, ai/ale PPDA și ai/ale armatei/poliției, care au fost protagoniști/protagoniste de câte 12 ori.

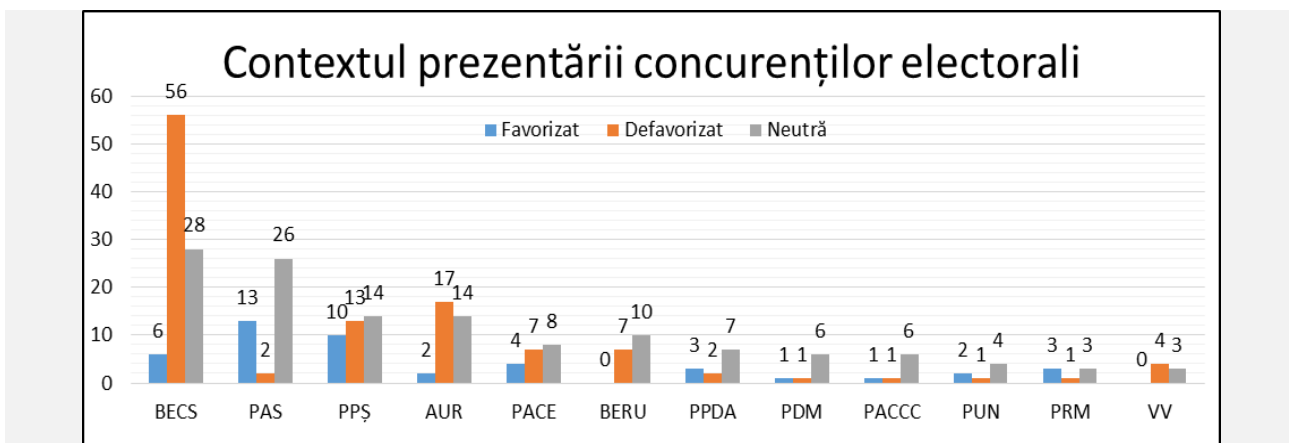
Printre cele 33 de categorii de surse citate în materialele publicate de **Realitatea.md** în ultima decadă a campaniei electorale, s-au regăsit și 18 concurenți electorali. De cele mai multe ori, însă, s-a făcut trimitere la alte surse mass-media (de 56 de ori). Mai rar s-a apelat la surse din PAS (de 18 ori), cetățeni/cetățene (de 16 ori), experți/experte, dar și AUR (de câte 15 ori), societatea civilă (de 14 ori), PSRM (de 13 ori), sau BECS, diplomați/diplomate, PACE și exponenți/exponente ale sistemului de drept (de câte 9 ori).

Cele 239 de surse citate de **Realitatea.md** au fost dezechilibrate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Astfel, de 108 ori s-a apelat la surse-bărbați, de 35 – la femei, iar în 96 de cazuri genul sursei nu a fost specificat. Prin urmare femeile au fost citate de 3 ori mai rar decât bărbații.

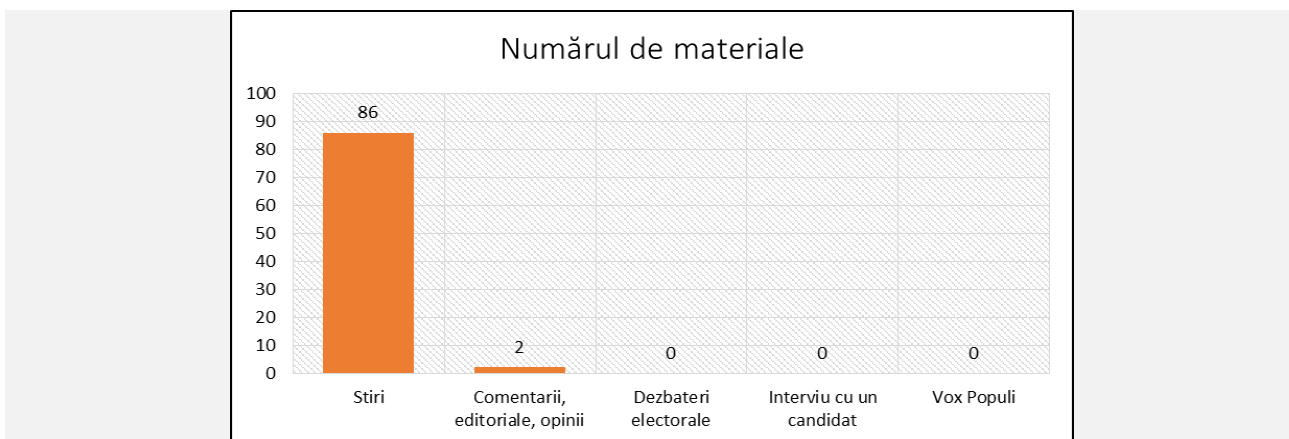

Realitatea.md a mediatizat diferit concurenții electorali, 3 dintre ei apărând exclusiv în context neutru (PPM, PVE, MPSN). Cealalți concurenți au avut atât plasări în context neutru, cât și în context pozitiv și/sau negativ. Astfel, BECS a fost cel mai des defavorizat – de 56 de ori, în special în imaginile video, iar PAS a apărut mai des decât alți concurenți în context pozitiv (de 13 ori). Alți concurenți au fost favorizați/defavorizați de contextul apariției astfel: PPȘ – 10/13 cazuri, AUR – 2/17 cazuri, PACE – 4/7 cazuri, PPDA – 3/2 cazuri, PDM și PACCC – câte 1/1 cazuri, PUN – 2/1 cazuri, PRM – 3/1 cazuri, BERU și VV – câte 7 și respectiv 4 cazuri de defavorizare, PDA și NOI – câte 2 defavorizări, PDCM, PPO, PPNOI, PS și POM – câte un caz de defavorizare, și PLD – o plasare în context pozitiv.

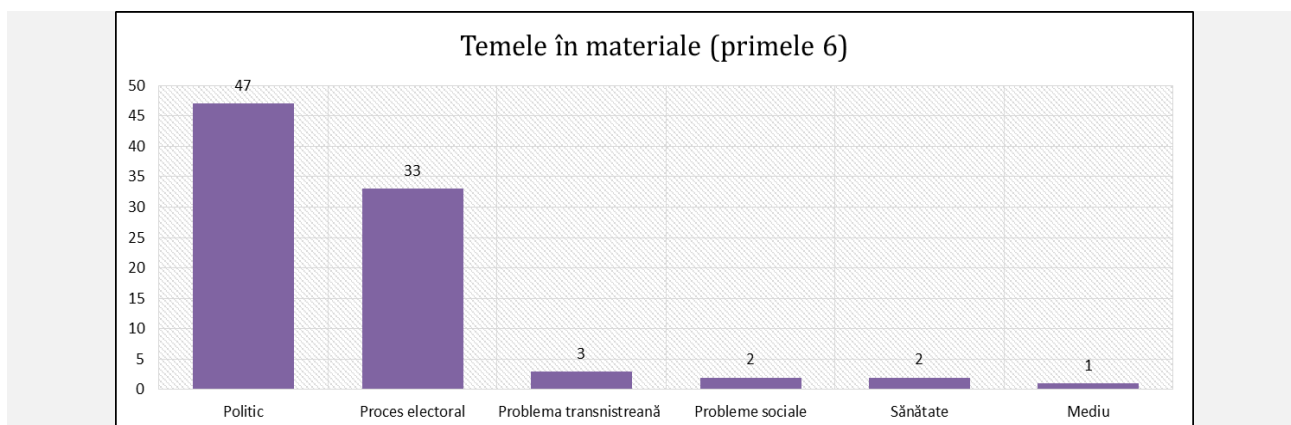

[Sputnik.md](https://www.sputnik.md)

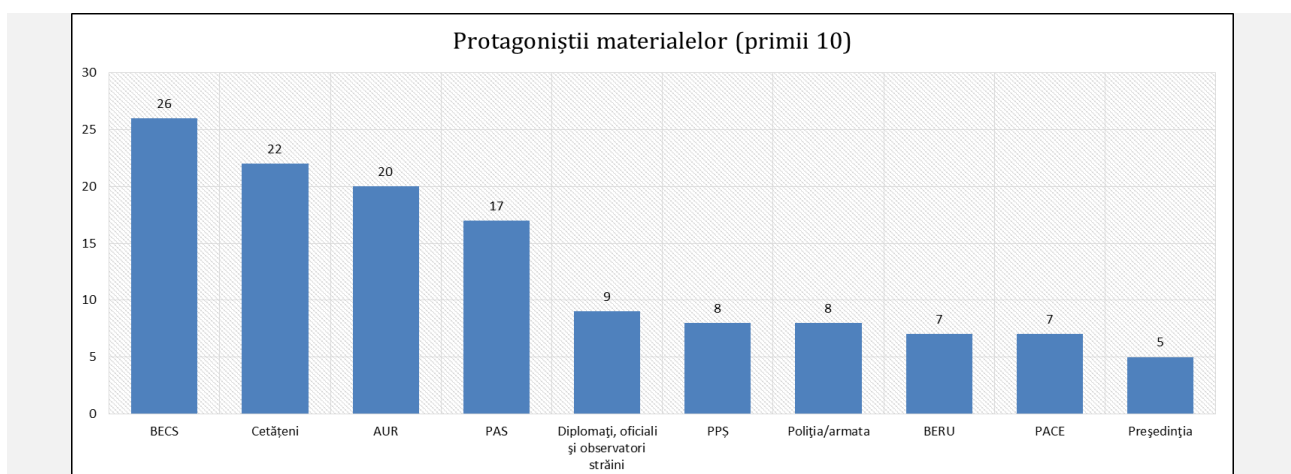
Sputnik.md a publicat în perioada de raport 88 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 86 de știri și două materiale de opinie. În 14 cazuri, materialele au fost însoțite de imagini video, iar în 6 – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 200185 de semne (texte), 33340 de secunde sau circa 9 ore (video), și 2663 de secunde sau circa 44 de minute (audio).

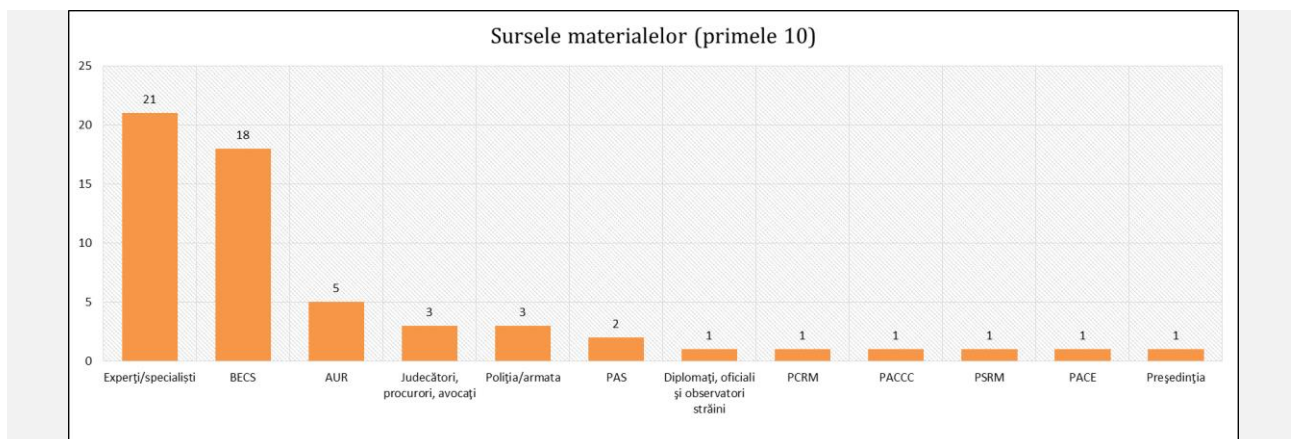
Sputnik.md a asigurat un număr echilibrat de materiale ce au vizat domeniul politic și procesul electoral per ansamblu. Multe materiale s-au bazat pe opiniile unor experți citați permanent de către acest site care, indirect, au acuzat-o pe Maia Sandu de implicare în campania electorală în favoarea PAS, sugerând totodată că odată ajuns în Parlament, PAS nu va reuși să rezolve problemele Republicii Moldova. De asemenea, AUR a fost frecvent criticat și învinuit de destabilizarea și provocarea situației în zona de securitate (Varnița), precum și a marșului organizat de BECS. Au fost publicate și imagini video selective, în care AUR apărea agresiv și provocator, în timp ce BECS mărșăluia pașnic. Cea mai utilizată imagine a fost cea cu Dorin Chirtoacă pământuit de un socialist. În ziua tăcerii au fost publicate două știri în care indirect erau defavorizate AUR și PAS. Câteva materiale s-au mai referit și la problema transnistreană, problemele sociale, sănătate sau mediu în context electoral.

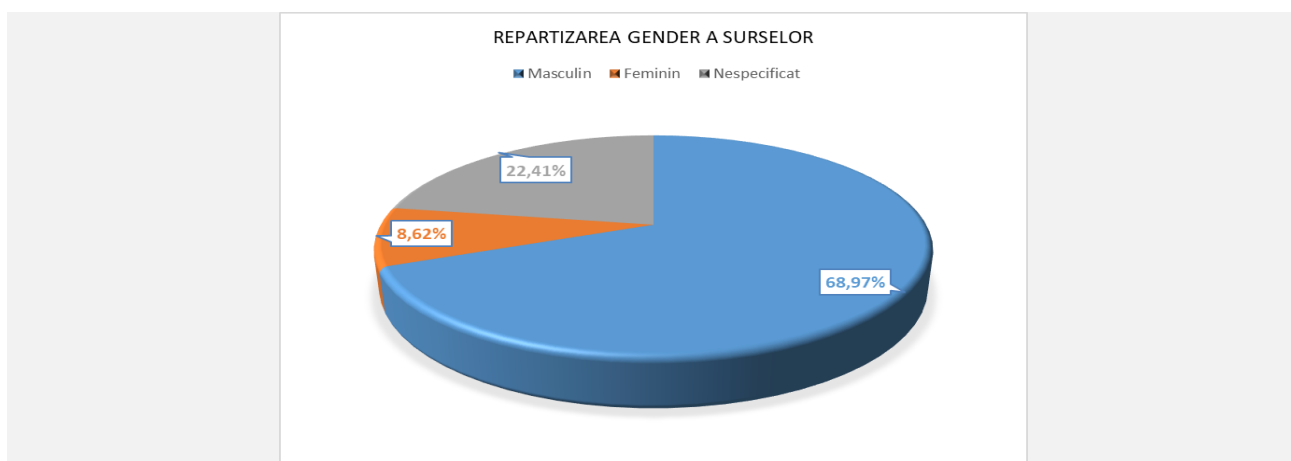
Publicația a vizat 30 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des în această calitate au apărut reprezentanții/representantele BECS (de 26 de ori), urmați/urmate de cetățeni/cetățene, cu 22 de apariții, exponenții/exponentele AUR, cu 20, și cei/cele ai/ale PAS, cu 17. De asemenea, calitatea de protagoniști/protagoniste au mai avut-o diplomații/diplomatele (de 9 ori), PPȘ și poliția/armata (de câte 8 ori), BERU și PACE (de câte 7 ori) sau Președinția, vizată în 5 materiale publicate în perioada de referință.

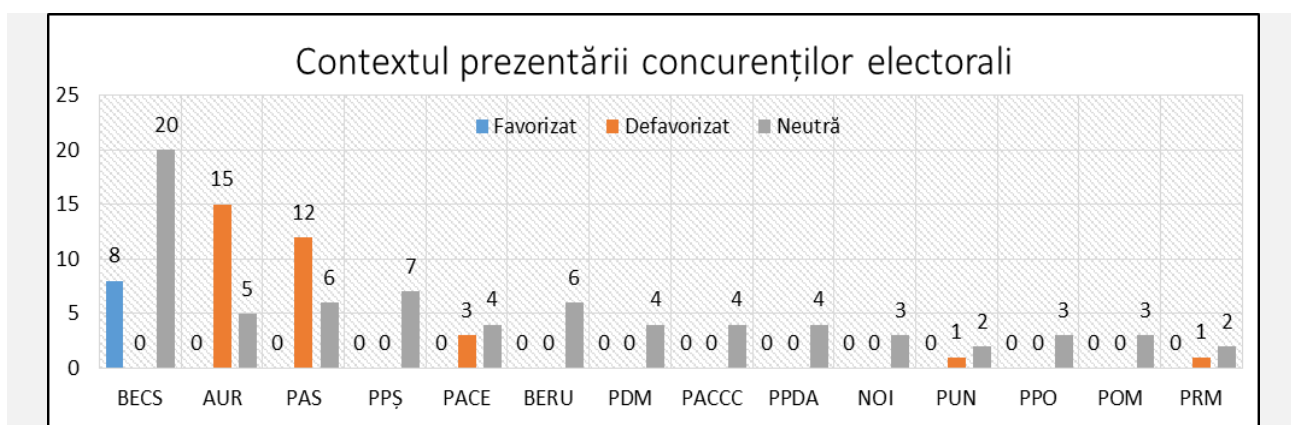
Sputnik.md a citat în total 12 categorii de surse, inclusiv 5 concurenți electorali. Cel mai des s-a apelat la experți/experte (de 21 de ori), și la reprezentanții/representantele BECS (de 18 ori). Mai rar au fost citați AUR (de 5 ori), reprezentanții/representantele sistemului de drept și poliția/armata (de câte 3 ori), PAS (de 2 ori), sau diplomați/diplomate, PCRM, PACCC, PSRM, PACE și Președinția, citați/citate câte o dată.

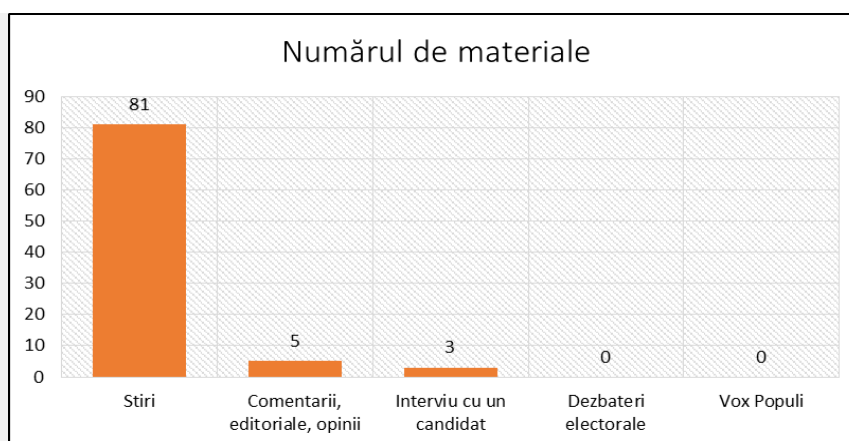
Cele 58 de surse citate de **Sputnik.md** au fost puternic disproporționate din perspectiva de gen, în defavoarea femeilor. Astfel, 40 de surse (sau aproape 69%) au fost bărbați, 5 (sau aproape 9%) au fost femei, iar în 13 cazuri (circa 22%) sexul surselor nu a fost specificat. Prin urmare, bărbații au fost citați de 8 ori mai des decât femeile.

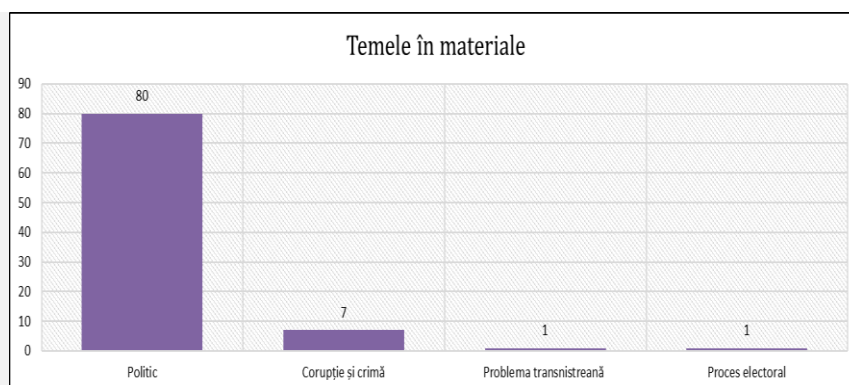
Concurenții electorali au fost mediatizați atât neutru, cât și pozitiv sau negativ. 17 concurenți au apărut doar în context neutru (PPȘ, BERU, PDM, PACCC, PPDA, NOI, PPO, POM, PDA, PDCM, PLD, PS, PVE, MPSN, PPM, PPNOI, CIVV). Alți 5 concurenți au avut, pe lângă mediatizări neutre, și plasări în context mai degrabă negativ. Astfel, AUR și PAS au apărut cel mai des în astfel de contexte (de 15 și, corespunzător, 12 ori), numărul defavorizărilor depășindu-l pe cel al mediatizărilor neutre. PACE a fost defavorizat de 3 ori, iar PUN și PRM – câte o dată. Un singur concurent – BECS – a apărut de 8 ori în context favorizant.

În perioada 1-10 iulie 2021 **Timpul.md** a publicat 89 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 81 de știri, 5 comentarii și 3 interviuri. În 30 de cazuri textele au fost însoțite de video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 295442 de semne (texte), și 25853 de secunde sau circa 7 ore (video).

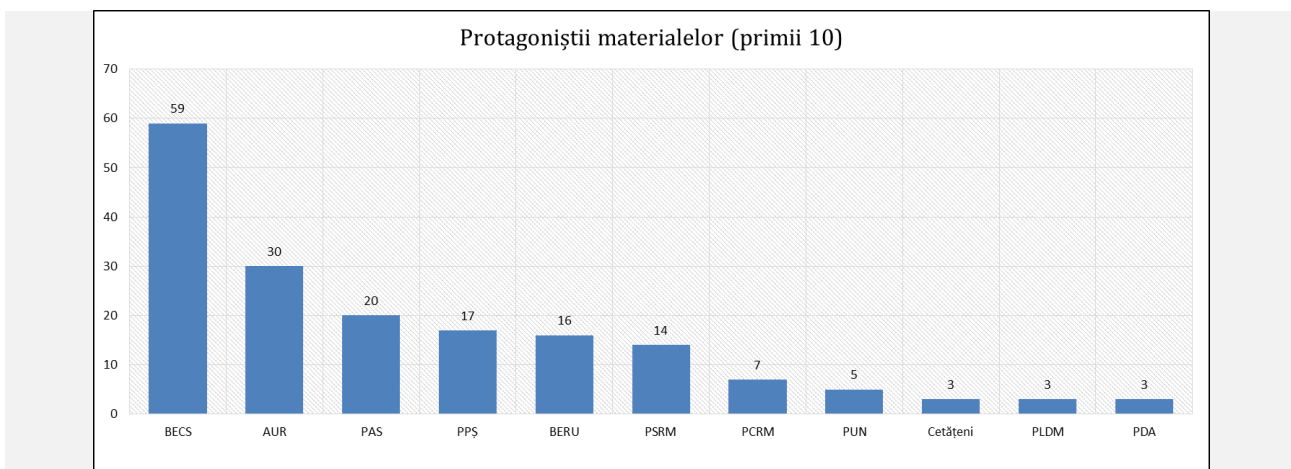

Timpul.md a abordat patru domenii tematice, mai mult referindu-se la aspectele politice ale campaniei electorale. Publicația a continuat aceeași retorică de susținere masivă și deschisă a concurentului electoral AUR, și de defavorizare în special a BECS, PPȘ, BERU, dar și a PAS, care a fost prezentat negativ și incapabil să rezolve problemele țării. Majoritatea produselor media au fost, de fapt, opinii sau comentarii, cu învinuiri și etichetări în adresa concurenților electorali, fără a li se oferi dreptul la replică. De multe ori, afirmațiile au fost făcute în baza unor presupuneri ale liderului AUR, fără prezentarea unor dovezi sau argumente. Majoritatea materialelor s-au repetat de mai multe ori pe parcursul săptămânii. Deseori, acuzațiile din titlul știrilor nu s-au regăsit în text. În ziua tăcerii a fost publicată o știre în care a fost favorizat indirect AUR și defavorizat BECS.

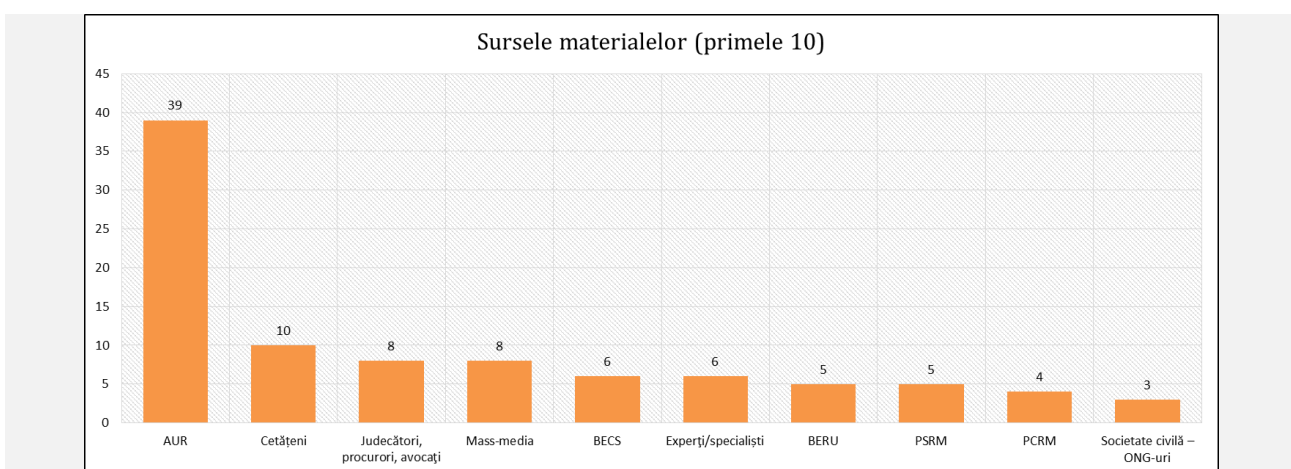

Timpul.md a vizat, cumulativ, 23 de categorii diferite de protagoniști/protagoniste, inclusiv 13 concurenți electorali. Cel mai des a apărut în această calitate BECS - de 59 de ori, urmat de AUR, cu 30 de apariții, și de PAS, cu 20. În același rând, PPȘ a fost vizat în 17 materiale

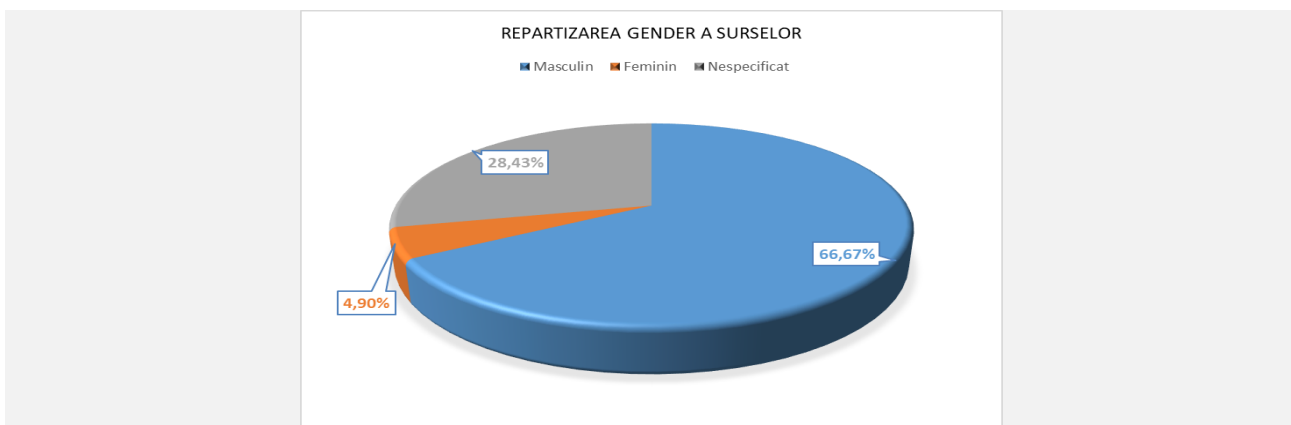
publicate de **Timpul.md**, BERU – în 16, PSRM – în 14, PCRM – în 7, PUN – în 5, cetățenii/cetățenele, PLDM sau PDA – în câte 3.

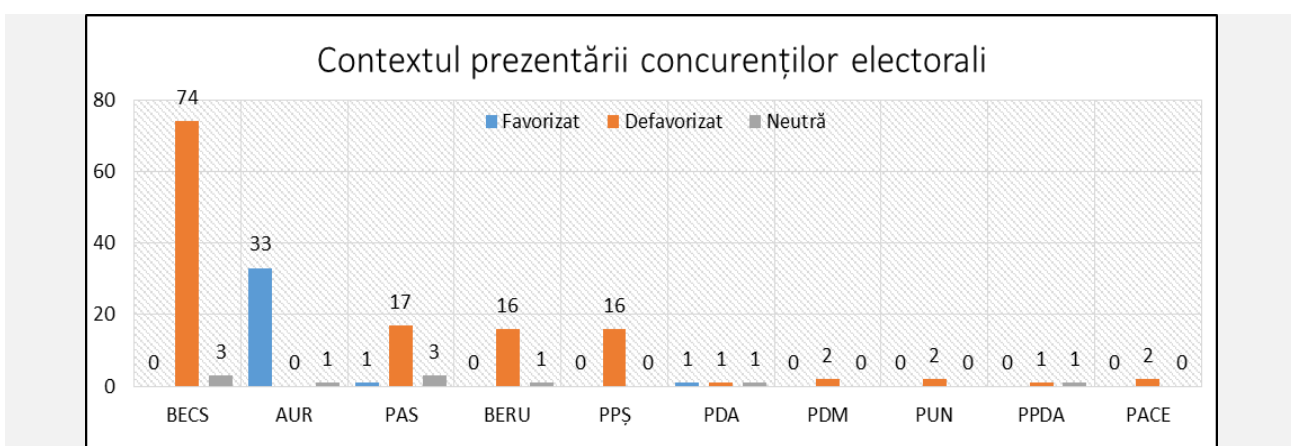
Pentru documentarea materialelor, **Timpul.md** a apelat la 16 categorii de surse, inclusiv la 7 concurenți electorali. Cel mai des au fost citați/citate în continuare reprezentanții/reprezentantele AUR (de 39 de ori). Mult mai rar s-a apelat la cetățeni/cetățene (de 10 ori), reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept și alte surse mass-media (de câte 8 ori), BECS și experți/experte (de câte 6 ori), BERU și PSRM (de câte 5 ori), PCRM (de 4 ori), sau reprezentanții/reprezentantele societății civile, citați/citate de 3 ori în materialele publicate.

Sursele au fost dezechilibrate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Astfel, din totalul de 102 surse citate de **Timpul.md**, 68 (sau aproape 67%) au fost bărbați, 5 (sau circa 5%) au fost femei, iar în 29 de cazuri (sau circa 28%) genul surselor nu a fost specificat.

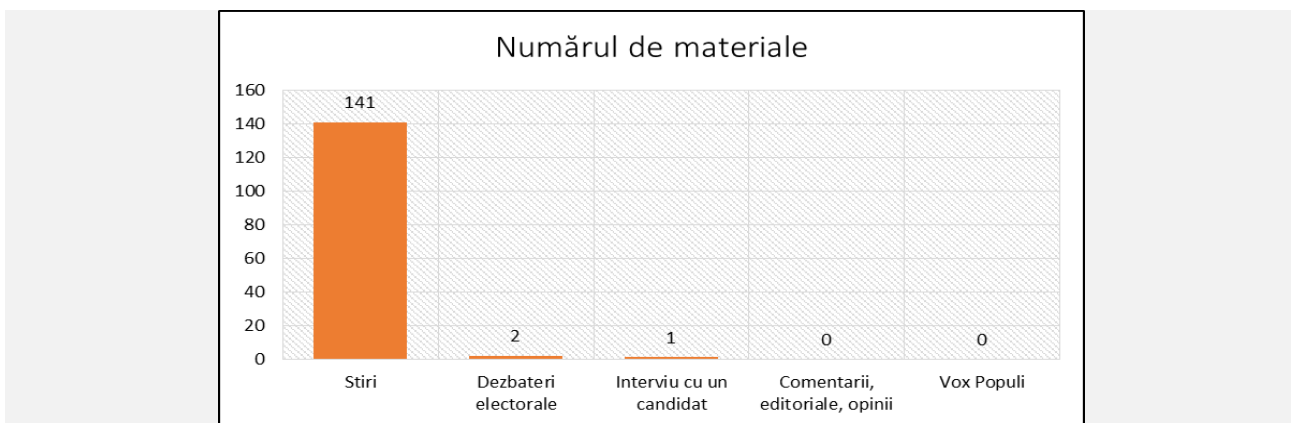
În ultima decadă a campaniei electorale, **Timpul.md** nu a mediatizat niciun concurent electoral în mod exclusiv neutru. În același timp, AUR a continuat să fie promovat deschis și favorizat masiv (de 33 de ori), iar BECS a fost defavorizat cel mai des (de 74 de ori). De asemenea, PAS a fost defavorizat de 17 ori, BERU și PPȘ – de câte 16 ori, PDM, PUN și PACE – de câte 2 ori, iar PACCC, PS, PPDA și VV – câte o dată. La rândul său, PDA a fost plasat câte o dată atât în context favorizant, cât și defavorizant.

UNIMEDIA

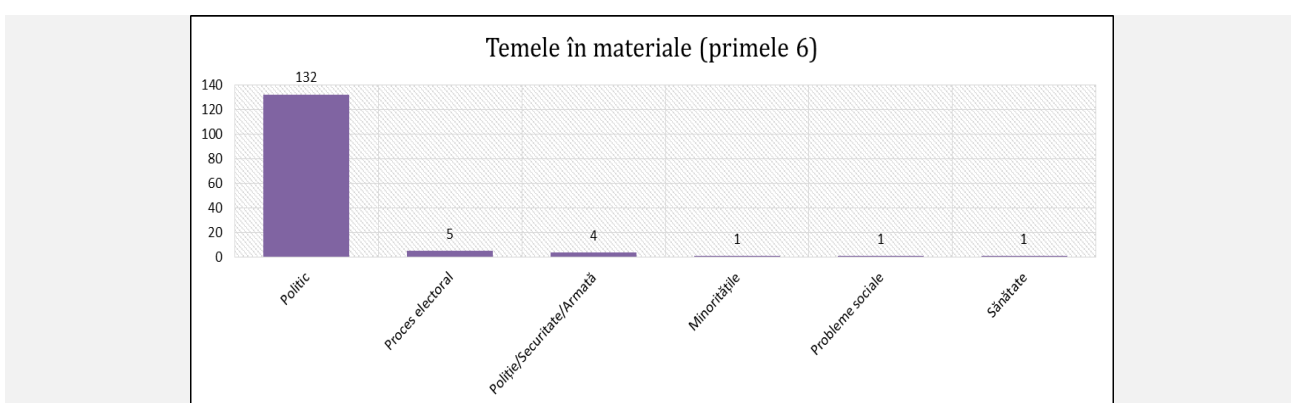
Unimedia.info

Unimedia.info a publicat 144 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 141 de știri, 2 dezbateri și un interviu. În 49 de cazuri textele au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 263404 semne (pentru texte), și 62614 secunde sau circa 17 ore (pentru materialele video).

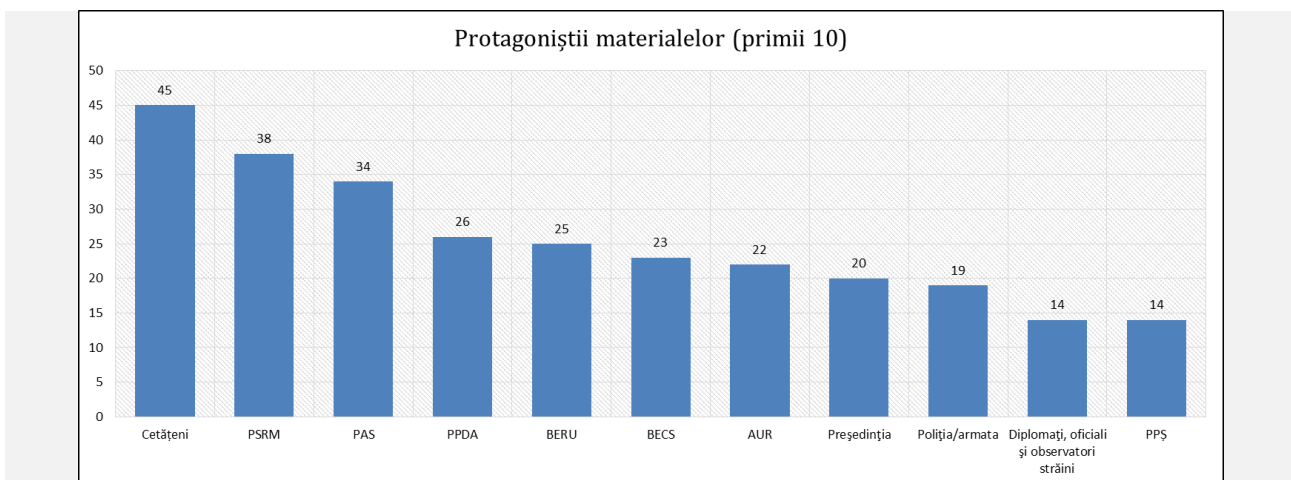
Portalul a vizat șase domenii tematice, cel mai des fiind abordate subiectele politice în context electoral. **Unimedia.info** a reflectat ultima decadă a campaniei electorale dezechilibrat, favorizând vizibil BECS și defavorizând PAS. Astfel, au fost mediatizate toate activitățile de campanie ale BECS, cum ar fi depunerea flori la monumentul lui Ștefan cel Mare de ziua comemorii morții domnitorului, felicitarea lui Igor Dodon adresată popurului belorus cu ocazia Zilei Naționale, marșul „Iubim Moldova”, dezbaterile organizate de BECS la care a fost invitat și PAS, dar nu s-a prezentat, protestul organizat în fața CSJ în contextul deciziei Curții de Apel Chișinău de a micșora numărul secțiilor de vot pentru alegătorii din stânga Nistrului etc. Multe știri au fost însoțite de imagini video cu declarații ale reprezentanților BECS, în care au fost etichetați PAS și Maia Sandu („Jos coțofana!”, „PAS- echipă de penali!” etc.)

Mai multe materiale s-au referit la marșul organizat de BECS și altercațiile de la sediul PSRM, AUR fiind catalogat drept „provocator”, „bolnăjior”, subiectul fiind prezentat doar din perspectiva PSRM/BECS. La fel, în ultima decadă a campaniei electorale, **Unimedia.info** a recurs de mai multe ori la modificarea titlurilor materialelor și a imaginilor care le-au însoțit, favorizând prin aceasta BECS și pe liderii acestuia, Igor Dodon și Vladimir Voronin. În același timp, în imaginile video transmise de la conferințele de presă ale BECS, au fost defavorizați constant PAS, Președinta Maia Sandu, dar și AUR. Nu în ultimul rând, instituția media a publicat integral emisiunea lui Igor Dodon, în care acesta acuză, învinuiește, critică și atacă PAS și pe Maia Sandu.

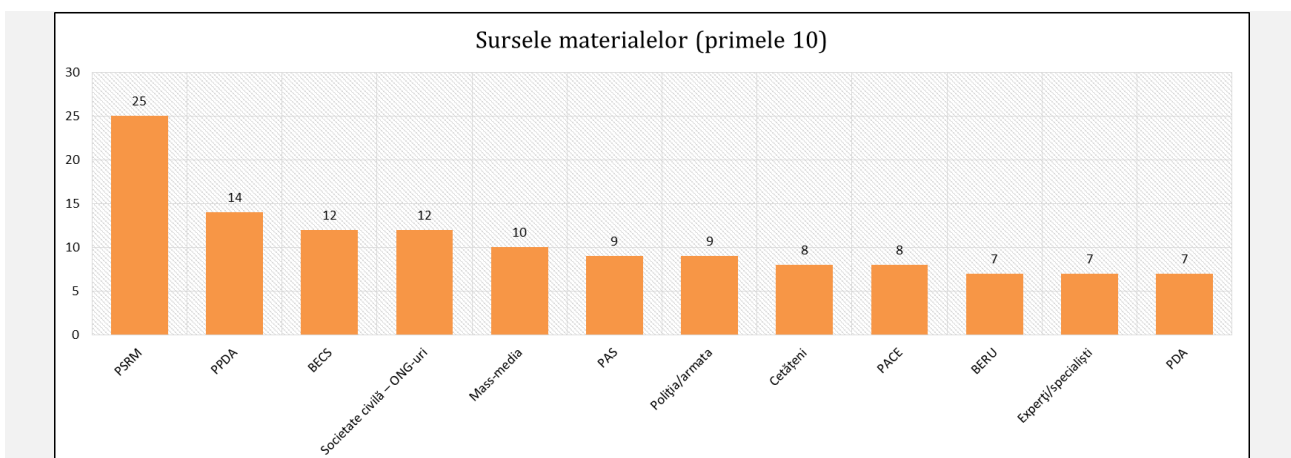

Unimedia.info a vizat în materialele publicate în perioada de raport 37 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenți electorali. Cetățenii și cetățenele au continuat să apară cel mai des în această calitate (de 45 de ori), urmați/urmate de reprezentanții/reprezentantele PSRM (de 38 de ori), ai/ale PAS (de 34 de ori), ai/ale PPDA (de 26 de ori), sau ai/ale BERU (de 25 de ori). În același rând, au mai fost vizati BECS – de 23

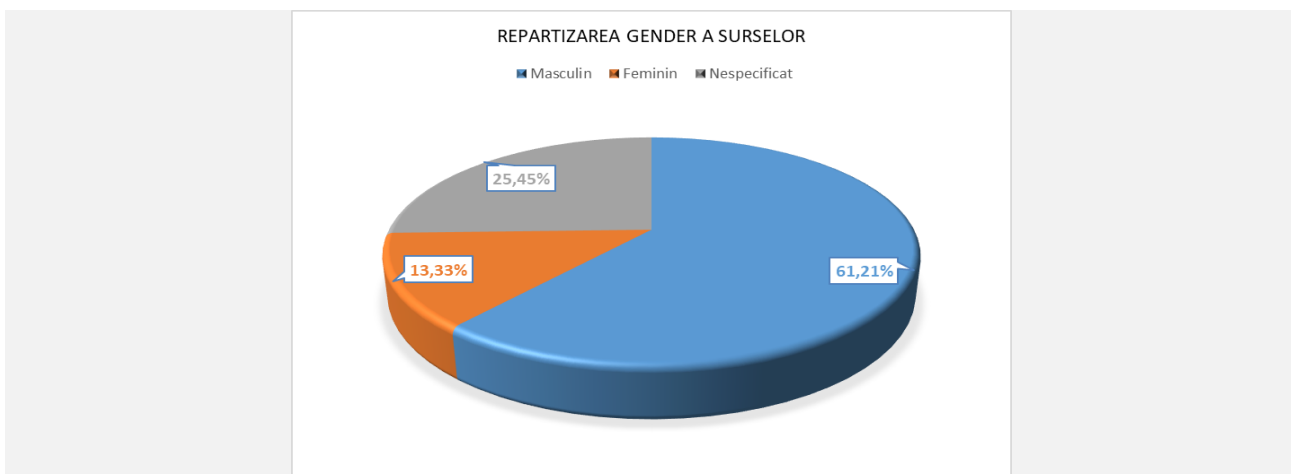
de ori, AUR – de 22, Președinția – de 20, poliția/armata (de 19 ori), sau diplomații/diplomatele și PPȘ (de câte 14 ori).

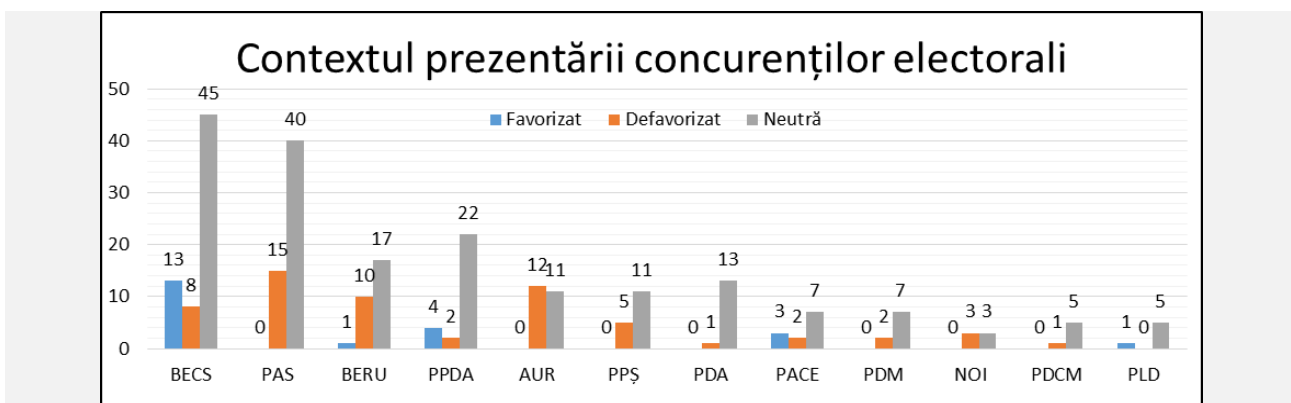
În aceeași perioadă, **Unimedia.info** a citat 24 de categorii de surse, inclusiv 14 concurenți electorali, iar cel mai des au fost citate surse din PSRM (de 25 de ori). Au urmat PPDA, cu 14 citări, BECS și societatea civilă, cu câte 12, alte surse mass-media, cu 10, PAS și poliția/armata, cu câte 9, cetățenii/cetățenele, și PACE, cu câte 8, sau BERU, PDA și experții/expertele, cu câte 7 citări fiecare.

Și în cazul acestui portal, sursele au fost dezechilibrate din perspectiva genului, bărbații fiind citați de peste 4 ori mai des decât femeile. Astfel, din 165 de surse citate în total de **Unimedia.info**, 101 (sau peste 61%) au fost bărbați, 22 (sau circa 13%) au fost femei, iar în 42 de cazuri (sau peste 25%) genul sursei nu a fost specificat.

În ultima decadă a campaniei electorale, **Unimedia.info** a mediatizat 10 concurenți electorali doar în manieră neutră (PS, PUN, PRM, VV, PVE, MPSN, PPM, PPO, POM, PPNOI). Ceilalți 13 concurenți au avut, pe lângă contextualizări neutre, și plasări care i-au favorizat sau defavorizat. Astfel, PAS, AUR și PPS au fost defavorizați mai des decât alți concurenți, de 15, 12 și, corespunzător, 5 ori. BECS și PPDA, pe de altă parte, au fost plasați în contexte pozitive mai vizibil decât alți concurenți – de 13 și de 4 ori. Alți 8 concurenți au fost favorizați/defavorizați astfel: BERU – 1/10 cazuri, PACE – 3/2 cazuri, NOI – 3 cazuri de defavorizare, PDM și PACCC – 2 astfel de cazuri, PDA și PDCM – câte un caz de plasare în context negativ, și PLD a beneficiat de o favorizare.

2.3. Comportamentul editorial al publicațiilor în ziua alegerilor (11 iulie 2021)

- **Actualitati.md** a avut aceeași politică editorială în ziua alegerilor ca și pe parcursul întregii perioade de monitorizare, publicând masiv știri din declarațiile reprezentanților BECS și acuzații la adresa PAS. De asemenea, a publicat un număr mare de știri despre presupuse încălcări ale procesului electoral în diaspora. Acestea nu s-au bazat pe surse sigure, redacția nu a căutat reacții și nici nu le-a publicat atunci când acestea au existat.
- **Agora.md** a reflectat corect și echilibrat ziua alegerilor, iar pe 11 iulie 2021 au fost publicate știri despre alegeri la o distanță de 5-15 minute. Toți candidații electorali au fost prezentați neutru, fiind oferit spațiu pentru declarații după exercitarea dreptului de vot. De asemenea, redacția a publicat pe tot parcursul zilei materiale informative

despre prezența la vot, încălcările sesizate de oamenii legii pe parcursul zilei, știri despre votarea în diaspora și în regiunea transnistreană, cu intervenții live ale moldovenilor din mai multe țări europene, dar și cu persoane din stânga Nistrului surprinse discutând despre transportarea și mituirea alegătorilor. Redacția a reflectat toate declarațiile politicianilor, ale membrilor CEC etc. La fel, consumatorii de informație au avut acces la infografice comparative, revista presei internaționale despre alegerile din Moldova ș.a.

- **Gagauzinfo.md** a reflectat ziua alegerilor parlamentare din 11 iulie prin știri neutre cu informații actualizate privind prezența la vot/statistică a alegătorilor din Găgăuzia, despre cum a votat Irina Vlah, iar un material de tip Vox populi a prezentat ce așteptări au oamenii de la alegeri. Publicația s-a mai referit la încălcările semnalate pe parcursul zilei scrutinului, dar și la procesul de votare în diaspora. Nici un material nu a vizat concurenții electorali sau cum au votat aceștia.
- În ziua alegerilor, **Kp.md** a prezentat, așa cum a făcut și în campanie, în mare parte BECS, liderii blocului și declarațiile lor la ieșirea din secțiile de vot, prima participare la alegeri a fiului lui Igor Dodon, mersul liderului PSRM la biserică înainte de a merge la votare etc. Dintre ceilalți concurenți, a relatat doar despre cum a fost la votare Gheorghe Cavcaliuc. În ziua scrutinului, **Kp.md** a publicat știri cu insinuări despre cum s-ar încerca coruperea alegătorilor în diasporă sau de către deputați PAS („*Денумат PAS Владимир Боля координирует группу комбатантов в Кочиерах: готовится дестабилизация на выборах в Молдове?*”; „*Бюллетени вносят и выносят на участки: бардак за границей попал на видео, а молдавская диаспора лугует*”; „*„Может, дадут по 50 евро, на президентских выборах давали*”: скандальное видео, как голосует молдавская диаспора за границей”; „*Организованный транспорт в Яссах: Молдавских граждан в Румынии подвозят к участкам*”; „*Если это не нарушение, то что же тогда таковым является: в Испании избирателю показали, за кого голосовать на выборах в Молдове*”). Nici una din aceste știri nu a prezentat dovezi ale coruperii, textele au fost tendențioase și pârnititoare. La fel, s-a scris că procesul de votare în regiunea transnistreană a decurs liniștit, au fost prezentate date privind prezența la vot la anumite ore pe parcursul zilei și îndemnul la vot prin intermediul mesajelor mai multor artiști.
- **Newsmaker.md** a reflectat echilibrat ziua alegerilor, inclusiv mersul votării în instituțiile de detenție, în diaspora și în regiunea transnistreană, declarațiile politicianilor și ale concurenților electorali la ieșirea de la urne etc. S-a mai scris despre încălcările constatate de misiunea de observare Promo-Lex, dar și de oamenii legii, protestul organizat de un grup de oameni la intrarea în Varnița. La toate acuzațiile făcute de unii concurenți electorali în adresa altora, a fost prezentată replica celor vizați.
- În ziua scrutinului, **Noi.md** a publicat multe știri, începând cu primii moldoveni care au votat, cozile de la secțiile de votare din diasporă, de la Varnița etc., și continuând cu mediatizarea votării de către politicieni, fiul lui Igor Dodon sau reprezentanții/reprezentantele concurenților electorali. Textele știrilor despre cum votau concurenții a fost diferit, la unii candidați au fost prezentate declarații, la alții nu, unii cu imagini video, alții fără. Portalul a prezentat și cifrele de la CEC privind rata participării la vot la anumite ore, informații despre solicitarea urnei mobile, despre cum au votat deținuții, sau cum se vota la diferite ore în diaspora, prezentare fiind, în general, neutră.
- **Realitatea.md** a publicat un număr mare de știri în ziua alegerilor care au vizat un număr mare de concurenți. Cu excepția unor titluri ușor pârnititoare sau comentarii, în

general, a avut un comportament editorial echilibrat. Portalul a publicat știri despre presupuse fraude la secțiile pentru cetățenii din stânga Nistrului, dar nu s-a referit și același tip de acuzații privind secțiile de vot din străinătate.

- **Sputnik.md** a mediatizat activ ziua alegerilor (până la ora 21.00 au fost publicate 58 de știri cu referire la alegerile parlamentare). Cele mai multe au fost despre procesul de votare în țară și peste hotare; procedurile care urmează pentru ca alegerile să fie validate; incidentele prezentate de IGP și Promo-LEX, procesul de vot în regiunea transnistreană; profilul votanților, dar și listele concurenților electorali. S-a reamintit cum s-a ajuns la anticipate, menționându-se indirect că Maia Sandu este responsabilă pentru declanșarea alegerilor. Au fost și materiale în care au fost prezentate opiniile (unilaterale) ale unor experți, dar și ale observatorilor CSI. Dintre candidați au fost prezentați cum votează doar Igor Dodon, Vladimir Voronin (cel puțin 3 știri cu fiecare dintre ei), Igor Grosu (care a avut cel mai scurt citat dintre toți) și Andrei Năstase. De asemenea, reprezentanții APC – președinta Maia Sandu, președinta fostului parlament, Zinaida Greceanîi, premierul interimar Aurel Ciocoi, primarul Ion Ceban, bașcana UTAG Irina Vlah. Tot cu aceste persoane au fost publicate și fotografiile și imagini video. Cele mai multe au fost cu Igor Dodon și Vladimir Voronin.
- Pe 11 iulie, **Timpul.md** a publicat 12 știri care au vizat alegerile. Cele mai multe s-au referit la încălcările înregistrate în regiunea transnistreană și la declarațiile persoanelor care au menționat că au fost plătite să voteze pentru BECS sau Partidul Șor. Alte știri s-au referit la prezența la vot, inclusiv în diasporă și locațiile în care au votat liderii AUR, care au ales să voteze în Italia, dar și la briefingul CEC din dimineața zilei de 11 iulie. Despre alți concurenți electorali nu au fost publicate știri, și nici despre rezultatele preliminare.
- **Unimedia.info** a reflectat ziua alegerilor prezentând declarațiile unor concurenți, în special ale lui Igor Dodon și Vladimir Voronin, dar și ale lui Renato Usatfi, Octavian Țîcu, Dorin Chirtoacă, Igor Grosu, Ion Chicu, Gheorghe Cavcaliuc, Andrei Nastase, Pavel Filip sau Marina Tauber. Știrile au fost adesea însoțite de imagini video. S-a mai scris despre fiul mai mare al lui Igor Dodon, care a votat pentru prima dată, sau despre cum au votat Ion Ceban și Zinaida Grecianîi. Unii concurenți au fost menționați în context negativ de către alți concurenți (Vladimir Voronin : „oamenii de AUR care au fost provocatori în timpul campaniei electorale”). Pe tot parcursul zilei de 11 iulie pe site a fost afișat un banner publicitar al BECS (publicitate plătită), iar din momentul închiderii secțiilor vot, acesta a dispărut. Restul știrilor plasate pe portalul **Unimedia.info** au conținut informații actualizate de la CEC cu privire la desfășurarea scrutinului și prezența la vot, dar și cu privire la încălcările electorale, anunțate de IGP.

2.4. Concluzii generale și tendințe pentru perioada 1-10 iulie 2021:

- În ultima decadă a campaniei electorale, cele 10 publicații online monitorizate au mediatizat evenimentele electorale preponderent prin intermediul știrilor.
- **Realitatea.md** a publicat cel mai mare număr de materiale relevante pentru contextul electoral, iar **Gagauzinfo.md** – cel mai mic număr.
- Cea mai mare parte a materialelor au fost publicate sub formă de text, dar au fost și materiale video, și audio, într-o proporție mai mică.
- Cele mai multe materiale relevante s-au referit la domeniul politic, procesul electoral fiind mediatizat de peste 6 ori mai puțin.

- Toți concurenții înregistrați în cursa electorală au fost vizați în materialele jurnalistice ale celor 10 publicații, dar în proporții diferite.
- Cel mai des în calitate de protagonist a apărut concurentul electoral BECS.
- Toți concurenții electorali au apărut în calitate de surse în materialele publicate de cele 10 instituții media online.
- Cel mai des au fost citate alte surse mass-media.
- Materialele publicate de toate cele 10 instituții media monitorizate au fost disproporționate din punct de vedere al genului, în favoarea bărbaților, aceștia fiind citați de peste 5 ori mai des decât femeile.
- **Gagauzinfo.md** nu a citat nicio femeie în puținele materiale publicate în perioada de raport.
- Concurentul electoral BECS a fost cel mai des plasat într-un context pozitiv care l-a favorizat.
- Concurenții electorali PAS și BECS au fost cel mai des plasați într-un context negativ care i-a defavorizat.
- 6 din 10 publicații online monitorizate au prezentat informația referitoare la campania electorală în mod dezechilibrat, promovând, direct sau indirect, mai mult sau mai puțin, agenda unor concurenți electorali.
- 2 din 10 publicații (**Actualitati.md** și **Kp.md**) au promovat deschis, direct și masiv concurentul electoral BECS, defavorizând cu aceeași intensitate concurentul PAS, dar și pe președinta Republicii Moldova Maia Sandu. Cele două publicații au avut în perioada de raport un comportament editorial asemănător, promovând intens concurentul BECS și exponenții PSRM. În acelalași timp, ambele publicații au plasat PAS, dar și pe președinta Maia Sandu, în contexte defavorizante în materialele publicate. În cazurile acuzațiilor, insinuărilor etc., replica celor vizați/vizate a lipsit.
- Alte 3 publicații (**Noi.md**, **Sputnik.md** și **Unimedia.info**), deși mai discret, au plasat mai des în contexte favorizante concurentul electoral BECS, și în contexte defavorabile – PAS, iar **Sputnik.md** și **Unimedia.info** au defavorizat vizibil și AUR.
- O publicație (**Timpul.md**) a promovat agenda electorală a concurentului AUR, defavorizând și discreditând alți concurenți, în special PAS, BECS, dar și BERU și PPȘ. **Timpul.md** a avut în continuare o politică editorială tendențioasă, evenimentele electorale și concurenții fiind prezentate/prezentați selectiv și cu o atitudine lipsită de echidistanță jurnalistică. **Timpul.md** este singura publicație care nu a mediatizat niciun concurent electoral în manieră exclusiv neutră.
- 2 publicații (**Agora.md** și **Newsmaker.md**) au avut o politică editorială echilibrată în raport cu toți concurenții electorali, fără a favoriza sau defavoriza pe cineva. **Agora.md** a avut cea mai echidistantă atitudine în raport cu evenimentele electorale și concurenții. **Newsmaker.md**, la rândul său, a fost singura publicație care a citat în materialele publicate toți concurenții electorali înscriși în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate.
- **Gagauzinfo.md** a acordat o atenție insignifiantă campaniei electorale, publicând un număr extrem de mic de materiale cu referire la acest subiect.
- O publicație (**Realitatea.md**) a reflectat campania electorală prin oferirea spațiului pentru un număr mare a concurenților electorali, dar a admis în mai multe rânduri favorizări și defavorizări, comentarii unilaterale, declarații fără replică, etichetări etc., publicând și materiale cu caracter de publicitate electorală mascată.